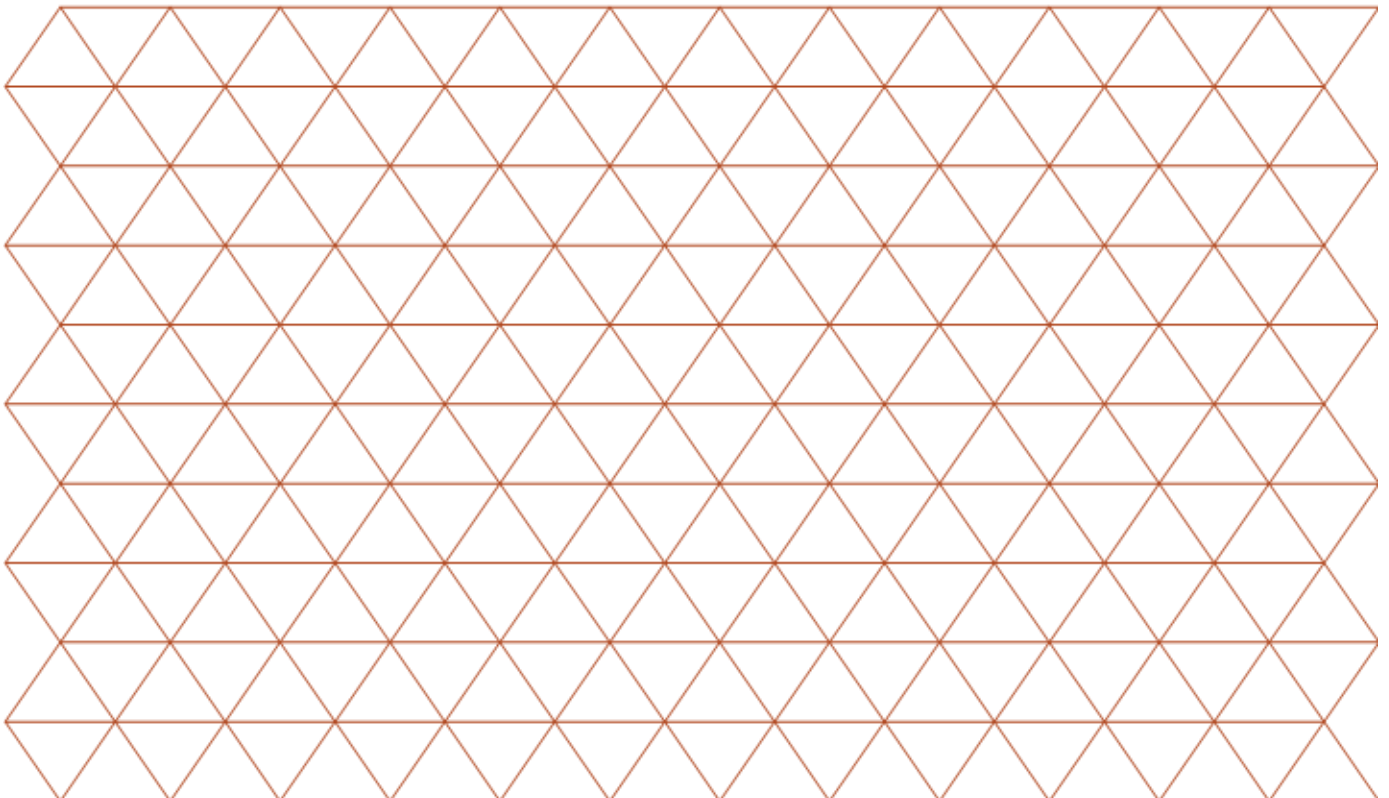

Etablering på arbetsmarknaden och fortsatta studier år 2023 efter gymnasieskolan

**Sveriges officiella
statistik**

Publikationen finns att ladda ner som kostnadsfri
PDF från Skolverkets webbplats:

www.skolverket.se/publikationer

Dokumentdatum: 2025-10-02

Diarienummer: 2025:1757

Skolverket, Solna 2025

Innehåll

Sammanfattning	4
Bakgrund	6
Om statistiken	6
Insamling av uppgifter.....	6
Beskrivning av populationen.....	6
Jämförbarhet över tid	7
Etableringsstatus efter gymnasieskolan	9
Yrkesprogram.....	11
Etableringsstatus ett år efter yrkesprogram över tid	12
Könsskillnader i etableringsstatus tre år efter yrkesprogram	14
Skillnader i etableringsstatus mellan ungdomar med olika studieresultat	16
Skillnader i etableringsstatus utifrån typ av huvudman.....	17
Vanligaste branscherna tre år efter yrkesprogram.....	19
Studier tre år efter examen från yrkesprogram	21
Etableringsstatus tre år efter lärlingsutbildning	22
Etableringsstatus ett till fem år efter yrkesprogram.....	23
Högskoleförberedande program	24
Etableringsstatus ett år efter högskoleförberedande program över tid	24
Könsskillnader i etableringsstatus tre år efter högskoleförberedande program	27
Skillnader i etableringsstatus mellan ungdomar med olika studieresultat	28
Skillnader i etableringsstatus utifrån typ av huvudman.....	29
Vanligaste högskolestudierna tre år efter högskoleförberedande program	30
Etableringsstatus ett till fem år efter högskoleförberedande program	31
Värnplikt i statistiken.....	32
Statistikredovisningen på Skolverkets webbplats	34
Bilaga 1 Etableringsstatus.....	35
Bilaga 2 Beskrivning av population	36
Bilaga 3 Fullständiga kategorinamn för bransch	37

Sammanfattning

Här sammanfattar vi statistiken över etablering på arbetsmarknaden och fortsatta studier efter gymnasieskola. Statistiken publiceras också i tabeller på Skolverkets webbplats. Där finns dessutom kvalitetsdeklarationer för den officiella statistiken.

<https://www.skolverket.se/statistik-och-utvarderingar/statistik-om-forskola-och-skola>

- Andelen ungdomar med en etablerad ställning ett år efter yrkesexamen minskade mellan 2022 och 2023. Av de 27 400 ungdomar som slutförde yrkesprogram läsåret 2021/22 var det 53 procent som hade en etablerad ställning på arbetsmarknaden ett år efter examen, det vill säga år 2023. Detta motsvarade en minskning med 2 procentenheter jämfört med ungdomar som tog examen året innan, då andelen ungdomar med en etablerad ställning år 2022 var 55 procent.
- Samtliga yrkesprogram hade en lägre andel med etablerad ställning på arbetsmarknaden ett år efter examen jämfört med de som tog examen året innan. Hotell- och turismprogrammet var det program där andelen minskade mest, med 6 procentenheter. Näst störst minskning var det för ungdomar med examen från bygg- och anläggningsprogrammet som hade 5 procentenheter lägre andel med etablerad ställning.
- Andelen ungdomar som var högskolestuderande ett år efter examen från ett högskoleförberedande program har varit relativt konstant sedan 2015, med en marginell ökning under åren 2020 och 2021 som sedan följdes av en minskning år 2022 och 2023 till ungefär samma nivå som de tidigare referensåren. Av de 59 000 ungdomar som slutförde utbildningen med examen läsåret 2021/22 studerade 43 procent på högskola ett år efter, det vill säga år 2023. Detta var en minskning med en procentenhet jämfört med ungdomar som tog examen året innan, då andelen högskolestuderande ett år efter examen var 44 procent.
- Ungdomar som slutförde gymnasieskolan med yrkesexamen eller studiebevis på minst 2 500 poäng hade i större utsträckning en etablerad ställning på arbetsmarknaden tre år efter gymnasieskolan, jämfört med jämnåriga som avbröt sina studier i förtid.
- Andelen ungdomar som studerade på högskola var störst bland de som slutförde högskoleförberedande program med examen. De som i stället slutförde högskoleförberedande program med studiebevis på minst 2 500 poäng hade i större utsträckning en etablerad ställning på arbetsmarknaden tre år efter gymnasieskolan, jämfört med de med examen.
- Tre år efter examen från ett yrkesprogram var andelen män med en etablerad ställning på arbetsmarknaden generellt högre än andelen kvinnor, 71 procent jämfört med 53 procent. Däremot var andelen högskolestuderande högre

bland kvinnor, 16 procent jämfört med 4 procent för män. Skillnaden mellan andelen kvinnor och män med etablerad ställning var störst för ungdomar som tog examen från industritekniska programmet och vård- och omsorgsprogrammet. Efter examen från dessa program var det vanligare att män hade en etablerad ställning på arbetsmarknaden, medan kvinnor oftare fortsatte till högskolestudier. Detta mönster återfanns för flera yrkesprogram, exempelvis barn- och fritidsprogrammet och naturbruksprogrammet

- Andelen ungdomar med en etablerad ställning på arbetsmarknaden tre år efter examen från ett yrkesprogram var generellt högre hos offentliga huvudmän, 68 procent, jämfört med enskilda huvudmän, 56 procent. Samtidigt var också andelen högskolestuderande tre år efter examen från ett högskoleförberedande program generellt högre hos offentliga huvudmän, 60 procent, jämfört med enskilda huvudmän, 55 procent.
- Fordons- och transportprogrammet samt VVS- och fastighetsprogrammet hade högst andel ungdomar med etablerad ställning tre år efter yrkesexamen, 79 respektive 77 procent. Det yrkesprogram som hade högst andel högskolestuderande var vård- och omsorgsprogrammet, där 24 procent av ungdomarna studerade på högskolan tre år efter examen.
- För ungdomar som tog examen från högskoleförberedande program var det högst andel som studerade på högskola tre år efter naturvetenskapsprogrammet, 78 procent. De högskoleförberedande program där högst andel hade en etablerad ställning på arbetsmarknaden tre år efter examen var ekonomiprogrammet och samhällsvetenskapsprogrammet, 30 respektive 27 procent.

Bakgrund

Här ger vi en kort bakgrund till statistiken över etablering på arbetsmarknaden och fortsatta studier år 2023 efter gymnasieskolan. Vi beskriver insamlingen av uppgifterna som statistiken baseras på, vilken population den baseras på och hur den går att jämföra över tid.

Om statistiken

I detta pm presenteras statistik över etablering på arbetsmarknaden och fortsatta studier år 2023 efter gymnasieskolan. Vi redovisar även förändringar över tid mellan åren 2015 och 2023. Det centrala mått som används i statistiken är *etableringsstatus*.¹ Från och med referensåret 2020 klassificeras statistiken som officiell statistik (publicerades året 2022). Tillhörande kvalitetsdeklaration finns tillgänglig i samband med offentliggörandet av statistiken.

I löpande text avrundas sifferuppgifter till tre informationsbärande siffror. Det betyder till exempel att 1 083 417 ungdomar anges som 1 080 000 ungdomar och att 13 128 ungdomar anges som 13 100 ungdomar. Alla beräkningar utgår dock från icke avrundade uppgifter.

Insamling av uppgifter

Statistiken över etableringsstatus avser kalenderår. Statistiska centralbyrån (SCB) sammanställer uppgifterna på uppdrag av Skolverket. Måttet bygger på data från SCB:s LISA-databas² i vilken informationen hämtas från bland annat Befolkningens arbetsmarknadsstatus (BAS), SCB:s Register över personer i utbildning och Inspektionen för arbetslöshetsförsäkringens händelsedatabas. Uppgifter om individernas skolgång kommer från Skolverkets register över elever i gymnasieskolan och betyg i gymnasieskolan. Bakgrundsinformation kommer från Registret över totalbefolkningen samt Utbildningsregistret hos Statistiska centralbyrån (SCB).

Beskrivning av populationen

I detta pm redovisar vi ungdomars etablering på arbetsmarknaden och fortsatta studier vid olika tidpunkter efter gymnasieskolan. Vi illustrerar förändringar över tid, både genom att följa ungdomar ett antal år efter gymnasieskolan och genom att jämföra etableringsstatus mellan ungdomar som tog examen olika läsår. Vi jämför även etableringsstatus mellan ungdomar med olika studieresultat. För att möjliggöra dessa olika typer av jämförelser behöver vi utgå från olika

---

¹ I bilaga 1 finns mer information om måttet etableringsstatus.

² Longitudinell integrationsdatabas för sjukförsäkrings- och arbetsmarknadsstudier. Individregistren är färdigställda cirka 16 månader efter mättidpunkt (31 december), vilket leder till en relativt lång eftersläpning för statistiken om etableringsstatus.

populationer. Här följer en kort beskrivning av de olika populationer som vi utgår från.

När vi redovisar etableringsstatus ett år efter gymnasieskolan över tid utgår vi från ungdomar som tog examen olika läsår. Denna statistik omfattar ungdomar som slutförde gymnasieskolan med examen från och med läsåret 2013/14 till och med läsåret 2021/22. Vi redovisar etableringsstatus ett år efter examen vilket resulterar i en tidsserie från och med år 2015 till och med år 2023.

När vi redovisar etableringsstatus tre år efter gymnasieskolan utgår vi huvudsakligen från ungdomar som slutförde sin utbildning med examen läsåret 2019/20 och var folkbokförda den 31 december 2023. Vi jämför även denna grupp med ungdomar som slutförde med studiebevis på minst 2 500 poäng och jämnåriga ungdomar som inte slutförde sina gymnasiestudier.³

När vi redovisar förändringar i etableringsstatus från ett till fem år efter gymnasieskolan följer vi upp ungdomar som slutförde gymnasieskolan med examen läsåret 2017/18. Vi redovisar deras etableringsstatus ett till fem år efter gymnasieskola, det vill säga åren 2019 till och med 2023.

Jämförbarhet över tid

Här beskriver vi förändringar som påverkar jämförbarheten över tid. Det kan vara ändringar i definitioner, att metoder ändras i framställningen av statistiken eller omvärldsförändringar som påverkar jämförbarheten. Här ingår också förändringar i skolförfattningarna.

Statistiken avser delvis perioden då covid-19-pandemin kan ha påverkat ungdomars etablering på arbetsmarknaden och fortsatta studier efter gymnasieskolan. Arbetsmarknadsläget skiljer sig över tid och pandemin medförde stora förändringar på kort tid. Det skiljer sig även mellan olika regioner, program och inriktningar. Det är också viktigt att ha i åtanke att gymnasieskolans elever är ojämnt fördelade med avseende på tidigare grundskoleresultat.

Yrkesprogrammets elevgrupp har lägre grundskolebetyg i genomsnitt, jämfört med de högskoleförberedande programmets elevgrupp, vilket gör att grupperna redan innan sina gymnasiestudier skiljer sig åt.

År 2020 genomförde SCB några mindre justeringar i måttet etableringsstatus. Justeringarna avsåg att förbättra kategoriseringen av studerande. I detta pm redovisar vi förändringar över tid, både genom att följa ungdomar med examen ett antal år efter gymnasieskolan och genom att jämföra ungdomar som tog examen olika läsår. Det reviderade måttet används för samtliga tidpunkter och påverkar därmed inte dessa jämförelser över tid.

Från och med referensåret 2022 används en ny källa för arbetsmarknadsvariablerna i etableringsmålet. Befolkningens

---

³ Se tabell 4 i bilaga 2 för en närmare beskrivning av denna population.

arbetsmarknadsstatus, BAS⁴ ersätter den tidigare källan RAMS. De huvudsakliga skillnaderna är att nordiska inkomster inkluderas i BAS, samt att definitionen av företagare/egenföretagare har ändrats.⁵ Ingen av dessa skillnader anses vara betydande för den målpopulation som avses med etableringsmålet och förändringen bedöms inte påverka jämförelser över tid nämnvärt.

Från och med referensåret 2022 redovisas även etableringsstatus per typ av huvudman samt statistik om i vilken sektor de etablerade ungdomarna arbetar.

---

⁴ SCB.se (u.å.) Befolkningens arbetsmarknadsstatus (BAS). [Befolkningens arbetsmarknadsstatus \(BAS\)](#)
Hämtad 2025-09-03.

⁵ SCB (2023). [Skillnader mellan RAMS och BAS årsregister](#).

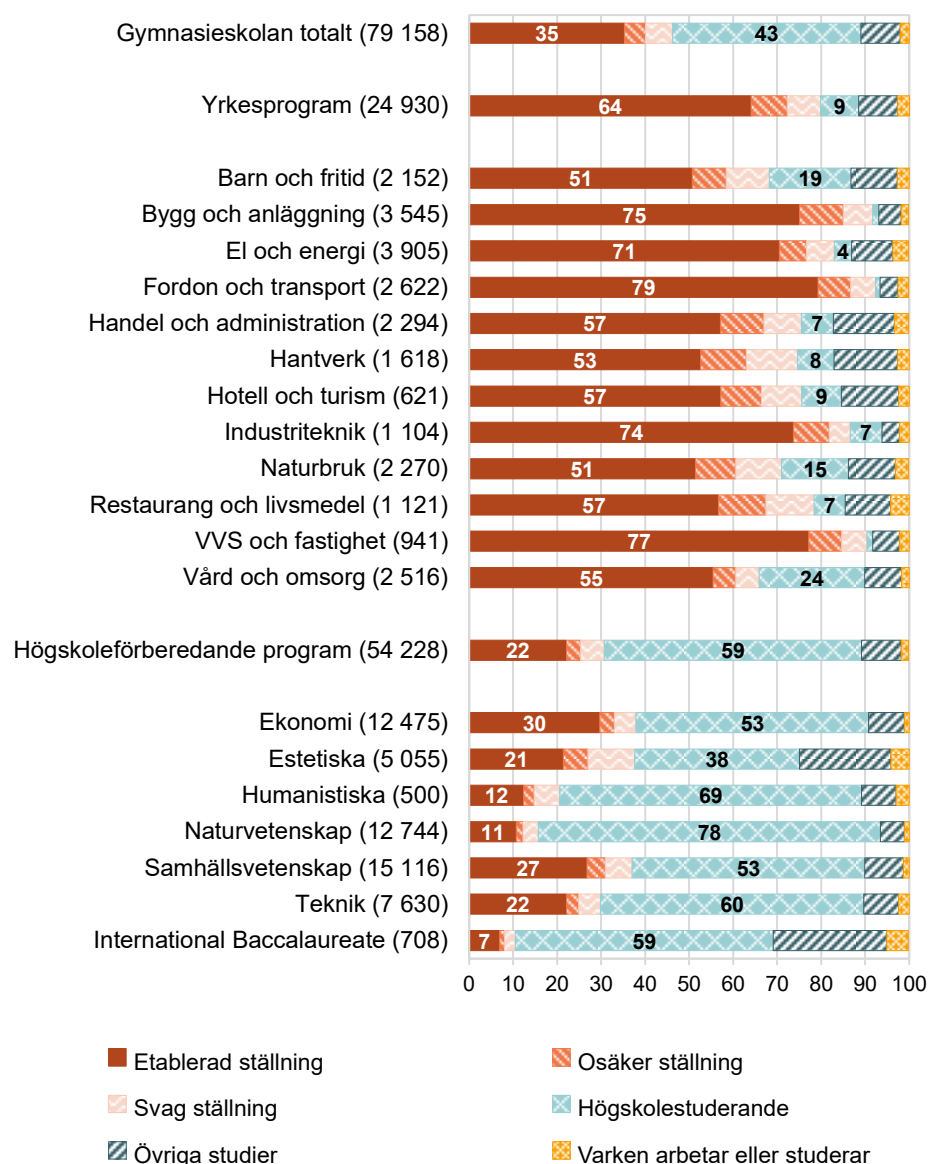
Etableringsstatus efter gymnasieskolan

I det här avsnittet presenterar vi etableringsstatus tre år efter gymnasieskolan. Vi redovisar uppgifterna per program för ungdomar som slutförde sina studier med examen. I det inledande avsnittet beskrivs etableringsstatusen övergripande för ungdomar från samtliga gymnasieprogram.

Därefter följer ett avsnitt som redovisar yrkesprogram respektive högskoleförberedande program. Skälet till detta är att yrkesprogram och högskoleförberedande program har olika syften och mål.

Tre år efter gymnasieexamen hade 78 procent av ungdomarna antingen en etablerad ställning på arbetsmarknaden eller studerade på högskolan. Diagram 1 visar etableringsstatus per program tre år efter gymnasieskolan för ungdomar som slutförde sina studier med examen läsåret 2019/20.

Diagram 1. Etableringsstatus (andel ungdomar i procent) per program tre år efter gymnasieskolan. Ungdomar som slutförde med examen läsåret 2019/20.

Källa: Gymnasieskolan, Efter gymnasieskolan, tabell 2B. International Baccalaureate är inget nationellt program, men redovisas som ett högskoleförberedande program i Skolverkets statistik.

Av de 79 200 ungdomar som slutförde antingen yrkesprogram eller högskoleförberedande program med examen hade 35 procent en etablerad ställning på arbetsmarknaden efter tre år, medan 43 procent hade påbörjat högstudier.

Andelen ungdomar med etablerad ställning på arbetsmarknaden tre år efter yrkesexamen var 64 procent. Motsvarande andel för ungdomar som läste

högskoleförberedande program var 22 procent. Som förväntat var ungdomarna som läst högskoleförberedande program i större utsträckning högskolestuderande, 59 procent, jämfört med de som läst yrkesprogram, 9 procent.

Av de 24 900 ungdomar som slutförde yrkesprogram var andelen med osäker eller svag ställning på arbetsmarknaden 8 procent vardera och andelen i övriga studier var 9 procent. I kategorin övriga studier ingår bland annat komvux, yrkeshögskola och folkhögskola.⁶ För övriga 3 procent saknades uppgift om arbetsinkomst eller studier under året.

Fordons- och transportprogrammet samt VVS- och fastighetsprogrammet hade högst andel ungdomar med etablerad ställning tre år efter yrkesexamen, 79 respektive 77 procent. Tredje högst var bygg- och anläggningsprogrammet, där 75 procent av ungdomarna hade en etablerad ställning efter tre år. Det yrkesprogram som hade högst andel högskolestuderande var vård- och omsorgsprogrammet. Tre år efter examen från detta program var det 24 procent av ungdomarna som studerade på högskola. Näst högst andel var bland ungdomar med examen från barn- och fritidsprogrammet där 19 procent var högskolestuderande tre år efter examen.

Av de 54 200 ungdomar som slutförde högskoleförberedande program var andelen med osäker eller svag ställning på arbetsmarknaden 3 respektive 5 procent, medan andelen i övriga studier var 9 procent. För 2 procent saknades uppgift om arbetsinkomst eller studier under året.

För ungdomar som tog examen från högskoleförberedande program var det vanligast att studera på högskola efter naturvetenskapsprogrammet. I denna grupp studerade 78 procent av ungdomarna på högskolan tre år efter examen. De program där högst andel ungdomar hade en etablerad ställning på arbetsmarknaden tre år efter examen var ekonomiprogrammet och samhällsvetenskapsprogrammet. Tre år efter examen från dessa program hade 30 respektive 27 procent av ungdomarna en etablerad ställning på arbetsmarknaden medan 53 procent studerade på högskola. Efter estetiska programmet var 21 procent av ungdomarna i övriga studier där studier på folkhögskola ingår.⁷

Yrkesprogram

I detta avsnitt beskriver vi etableringsstatus efter yrkesprogram.⁸ Vi börjar med att redovisa etableringsstatus ett år efter gymnasieskolan över tid för ungdomar som slutförde med yrkesexamen läsåret 2013/14 till och med läsåret 2021/22, dvs. etableringsstatus år 2015 till och med 2023. Vi redovisar sedan en jämförelse per program av andelen ungdomar med en etablerad ställning ett år efter examen över tid.

---

⁶ För mer information om studerande se Skolverkets statistik, rikstabell 2E.

⁷ För mer information om studerande se Skolverkets statistik, rikstabell 2E.

⁸ Här ingår både skolförlagd utbildning och lärlingsutbildning. I diagram 6 särredovisas lärlingsutbildning.

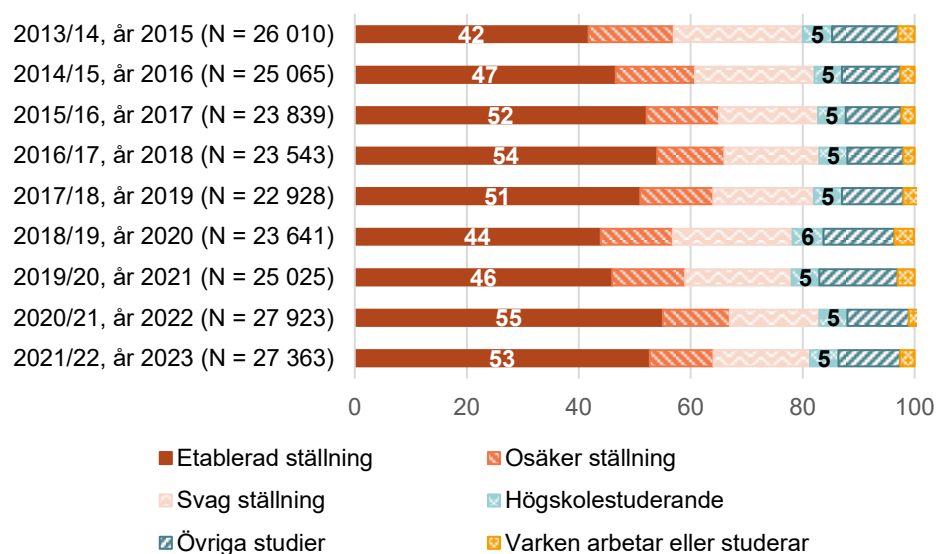
Därefter redovisar vi etableringsstatus tre år efter yrkesprogram med fokus på jämförelser utifrån kön, studieresultat i gymnasieskolan, samt typ av huvudman. Sedan presenteras de vanligaste branscherna tre år efter yrkesprogrammen, och etableringsstatus tre år efter lärlingsutbildning.

Vi avslutar avsnittet med att redovisa förändringar i etableringsstatus ett till fem år efter examen.

Etableringsstatus ett år efter yrkesprogram över tid

Diagram 2 visar etableringsstatus ett år efter gymnasieskolan för ungdomar som tog examen från yrkesprogram läsåret 2013/14 till och med läsåret 2021/22. Det är inte samma grupp av ungdomar vi följer över tid, utan olika elevgrupper som kan skilja sig åt mellan åren, exempelvis vad gäller andelen elever per program. De aktuella åren som tidsserien täcker är etableringsstatus år 2015 till och med 2023. Under åren 2020 och 2021 hade covid-19-pandemin en påverkan på arbetsmarknaden.

Diagram 2. Etableringsstatus (andel ungdomar i procent) ett år efter gymnasieskolan. Ungdomar som slutförde yrkesprogram med examen läsåret 2013/14–2021/22.

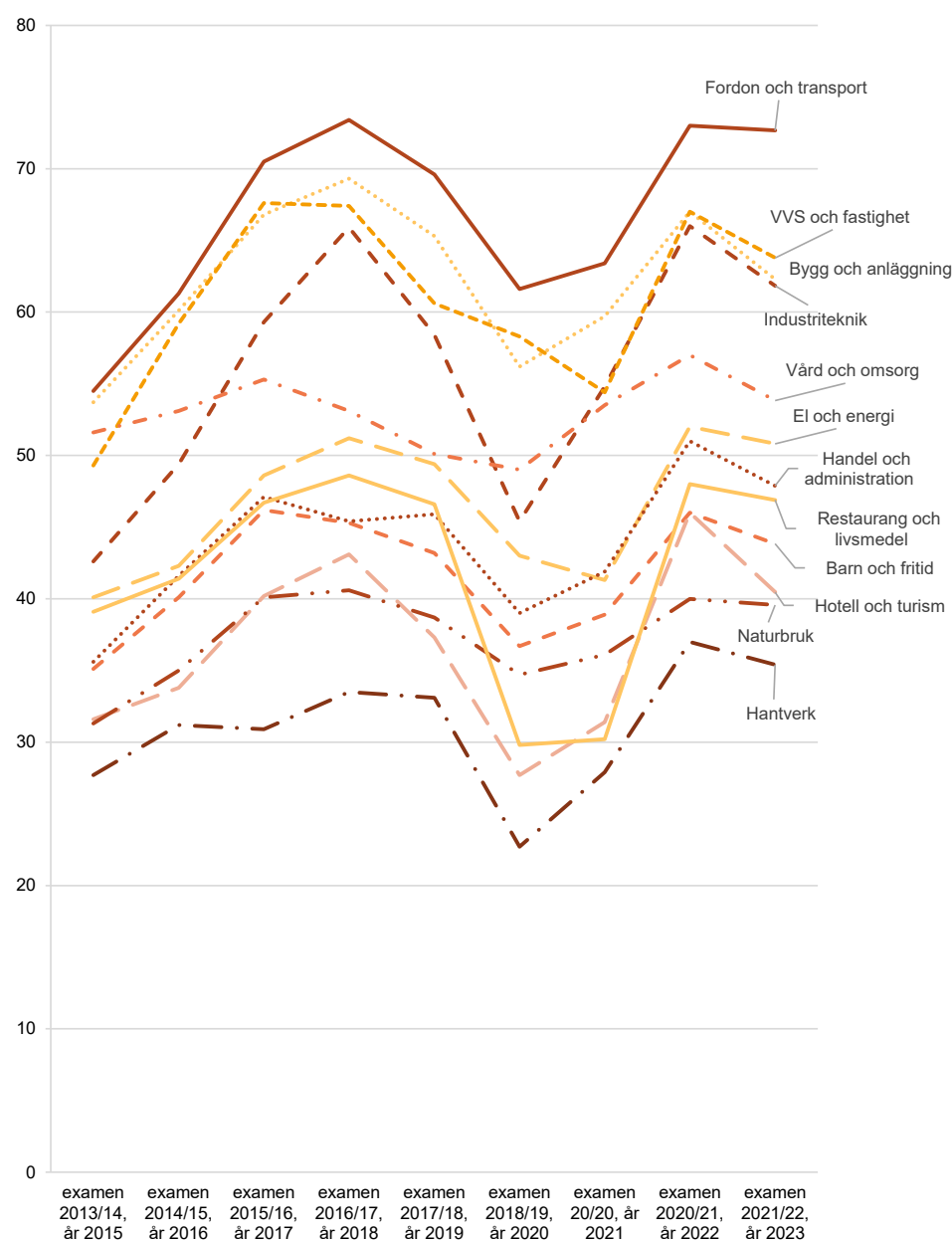
Källa: Gymnasieskolan, Efter gymnasieskolan, tabell 2 för 2015 och 2016, tabell 1A för 2017–2023. Andelarna gällande år 2015–2017 skiljer sig något från de publicerade i rikstabellerna eftersom vi i diagrammet utgår från det reviderade måttet som SCB tog fram år 2020.

Andelen ungdomar med en etablerad ställning ett år efter yrkesexamen minskade mellan de två senaste åren. Av de 27 400 ungdomar som slutförde yrkesprogram läsåret 2021/22 var det 53 procent som hade en etablerad ställning på arbetsmarknaden ett år efter examen, det vill säga år 2023. Det var en minskning med 2 procentenheter jämfört med ungdomar som tog examen året innan, då andelen med en etablerad ställning år 2022 var 55 procent, vilket är den högsta nivån hittills. Andelen som hade en svag ställning på arbetsmarknaden var något högre för ungdomar som tog examen läsåret 2021/22, jämfört med de som tog

examen läsåret 2020/21. Andelen var dock lägre för ungdomar i båda de här grupperna, jämfört med ungdomar som tog examen de tidigare läsåren.

Diagram 3 visar andelen ungdomar med etablerad ställning ett år efter examen för respektive yrkesprogram. För att möjliggöra en jämförelse över tid för respektive program presenterar vi endast andelen ungdomar med etablerad ställning. Vissa program, till exempel barn- och fritidsprogrammet samt vård- och omsorgsprogrammet, har en högre andel ungdomar som går vidare till högskola.

Diagram 3. Andelen ungdomar (procent) med en etablerad ställning ett år efter gymnasieskolan, per program. Ungdomar som slutförde yrkesprogram med examen läsåret 2013/14–2021/22.

Källa: Gymnasieskolan, Efter gymnasieskolan, tabell 4 för 2015 och 2016, tabell 1B för 2017–2023.

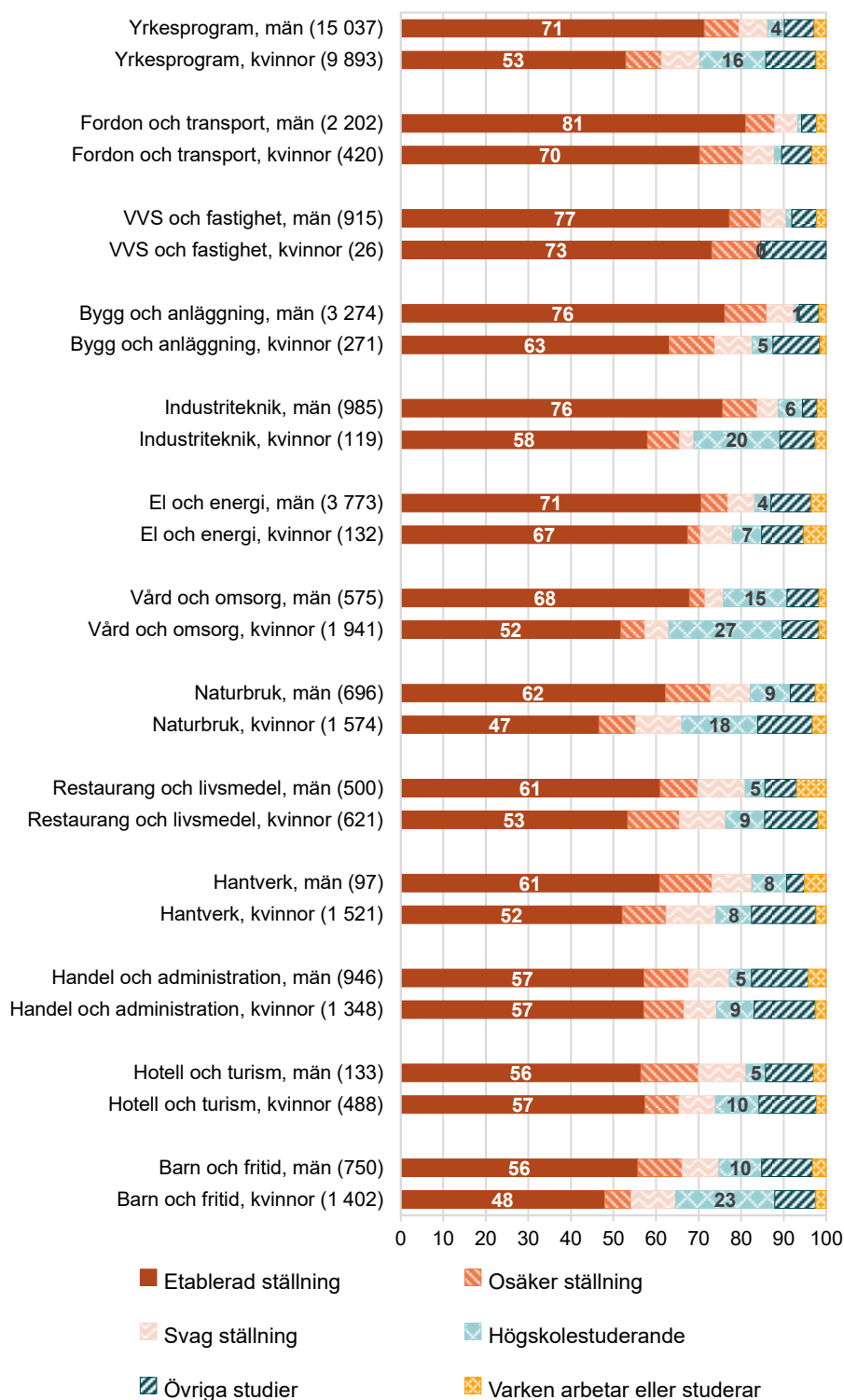
Det övergripande mönstret som diagrammet visar är att en lägre andel av ungdomarna som tog examen läsåret 2021/22 hade en etablerad ställning ett år efter examen jämfört med ungdomar som tog examen året innan. Det gällde för samtliga yrkesprogram, men i olika stor utsträckning.

Hotell- och turismprogrammet var det program där andelen ungdomar med en etablerad ställning ett år efter examen minskade mest jämfört med ungdomar som tog examen året innan, med 6 procentenheter. Andelen ungdomar med en etablerad ställning ett år efter examen på bygg- och anläggningsprogrammet var 5 procentenheter lägre jämfört med föregående års examensgrupp. Andelen ungdomar med en etablerad ställning ett år efter examen minskade med mellan 4 och 1 procentenheter för de resterande programmen, förutom naturbruksprogrammet samt fordons- och transportprogrammet där andelen i stort sett var oförändrad.

Könsskillnader i etableringsstatus tre år efter yrkesprogram

Diagram 4 visar könsskillnader i etableringsstatus tre år efter gymnasieskolan för ungdomar som tog examen från ett yrkesprogram.

Diagram 4. Etableringsstatus (andel ungdomar i procent) tre år efter gymnasieskolan. Ungdomar som slutförde yrkesprogram med examen läsåret 2019/20. N = 24 930.

Källa: Gymnasieskolan, Efter gymnasieskolan, tabell 2B.

Andelen män med en etablerad ställning på arbetsmarknaden var generellt högre än andelen kvinnor, 71 procent jämfört med 53 procent. Däremot var andelen högskolestuderande högre bland kvinnor, 16 procent jämfört med 4 procent för

män. I övriga kategorier var könsfördelningen generellt jämnare, även om en något större andel kvinnor befann sig i övriga studier.

Vid tolkningen av skillnader i etableringsstatus mellan kvinnor och män per program bör man ha i åtanke att fördelningen på många yrkesprogram är mycket ojämn. Dessutom kan det finnas skillnader i fördelningen på inriktningar inom samma program. Vid små antal kan osäkerheten i underlaget öka, vilket gör att jämförelser bör göras med försiktighet.

Skillnaden mellan andelen kvinnor och män med etablerad ställning var störst för ungdomar som tog examen från industritekniska programmet och vård- och omsorgsprogrammet (med reservation för att antalet kvinnor med examen från industritekniska programmet var lågt). Efter examen från dessa program var det vanligare att män hade en etablerad ställning på arbetsmarknaden, medan kvinnor oftare fortsatte till högskolestudier. Detta mönster återfanns för flera yrkesprogram, exempelvis barn- och fritidsprogrammet och naturbruksprogrammet.

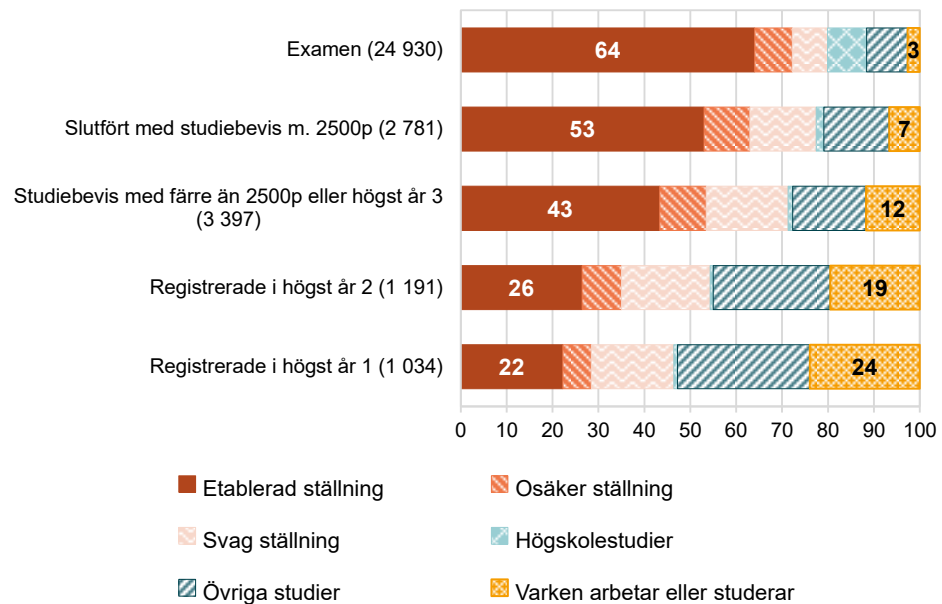
Efter examen från fordons- och transportprogrammet, VVS- och fastighetsprogrammet samt bygg- och anläggningsprogrammet var högskolestudier ovanligt både för män och kvinnor. Det var däremot vanligare för kvinnor att ingå i övriga studier, vilket även gällde efter examen från naturbruksprogrammet. Handels- och administrationsprogrammet, hotell- och turismprogrammet samt el- och energiprogrammet var de program där könsfördelningen i andelen ungdomar med etablerad ställning var jämnare.

Skillnader i etableringsstatus mellan ungdomar med olika studieresultat

Diagram 5 illustrerar skillnader i etableringsstatus tre år efter gymnasieskolan för ungdomar som har läst yrkesprogram med olika studieresultat. Här jämför vi ungdomar som slutförde gymnasieskolan, antingen med examen eller med studiebevis på minst 2 500 poäng, med jämnåriga ungdomar som inte slutförde gymnasieskolan. Den sistnämnda gruppen består av ungdomar som avbröt sina gymnasiestudier men som är jämnåriga med dem som slutförde gymnasieskolan. Detta innebär att tiden sedan de senast var registrerade i gymnasieskolan kan variera. Gruppen som inte slutförde gymnasieskolan delas in i tre kategorier: ungdomar med studiebevis på färre än 2 500 poäng eller som varit registrerade i år 3, ungdomar som varit registrerade i högst år 2, samt ungdomar som varit registrerade i högst år 1. Det är bra att ha i åtanke att storleken på grupperna varierar mycket, till exempel är antalet ungdomar med examen betydligt fler än antalet ungdomar som varit registrerade i högst år 1 på ett yrkesprogram.

Diagram 5. Etableringsstatus (andel ungdomar i procent) tre år efter gymnasieskolan. Ungdomar som slutförde yrkesprogram läsåret 2019/20 alternativt påbörjat gymnasiestudier på yrkesprogram och födda 2001.

Källa: Gymnasieskolan, Efter gymnasieskolan, tabell 2A.

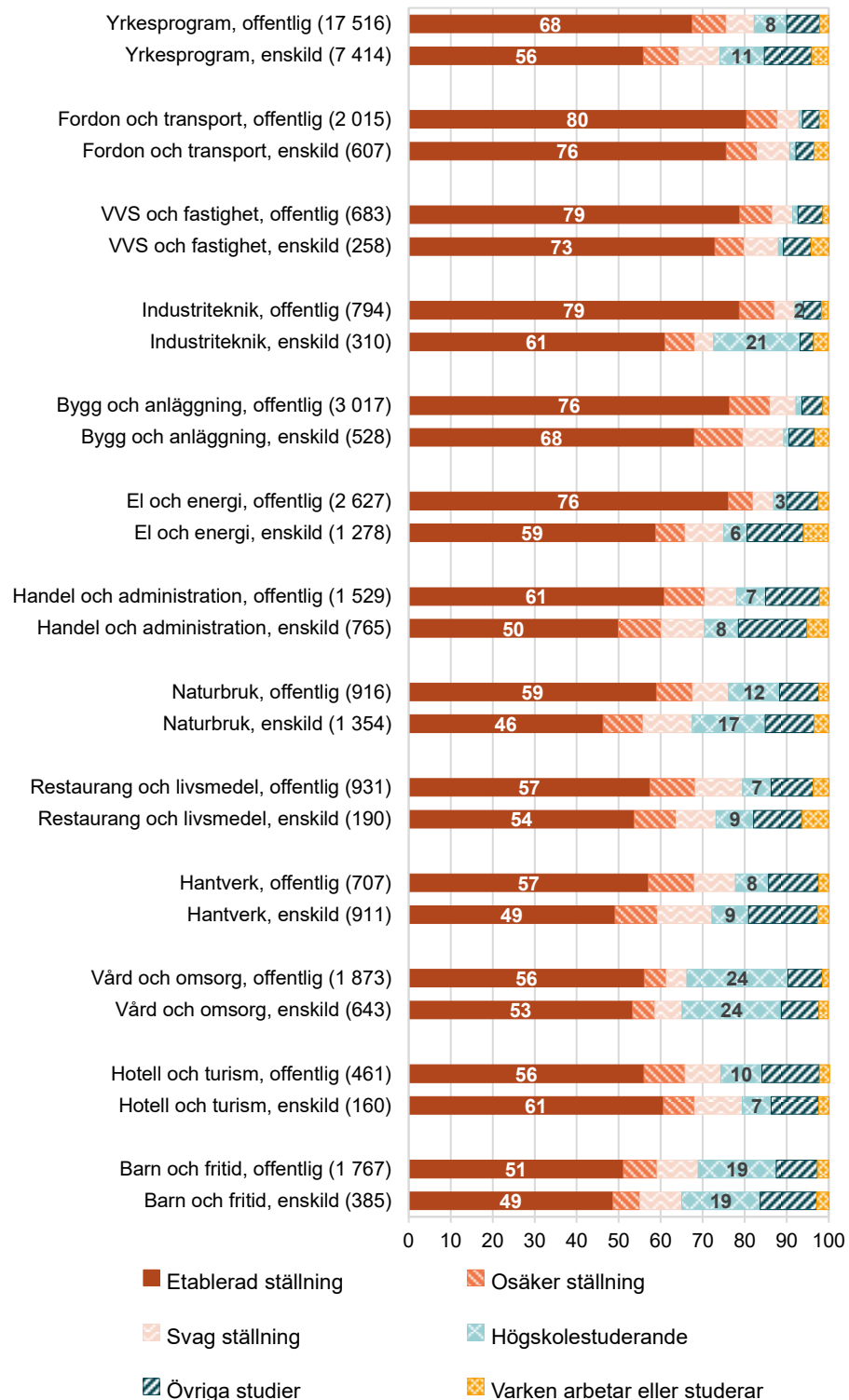
Det var vanligare för ungdomar med yrkesexamen eller studiebevis på minst 2 500 poäng att ha en etablerad ställning tre år efter gymnasieskolan jämfört med jämnåriga ungdomar som avbröt sina studier i förtid. Andelen med en etablerad ställning var högst bland ungdomar som slutförde yrkesprogram med examen, 64 procent. Bland elever som slutförde gymnasieskolan med studiebevis på minst 2500 poäng var andelen 53 procent. För jämnåriga ungdomar med studiebevis på färre än 2 500 poäng eller som varit registrerade i år 3 var motsvarande andel 43 procent. I denna grupp var 16 procent i övriga studier och 12 procent var varken i arbete eller studier.

Lägst andel med en etablerad ställning var det bland jämnåriga ungdomar som varit registrerade i högst år 2 eller år 1 på ett yrkesprogram. I dessa grupper var 26 respektive 29 procent i övriga studier, vilket omfattar bland annat studier på komvux och folkhögskola. Ungdomarna som varit registrerade i högst år 1 var de med högst andel som varken var i arbete eller studier, 24 procent. Detta kan jämföras med ungdomar som tog yrkesexamen där motsvarande andel var 3 procent.

Skillnader i etableringsstatus utifrån typ av huvudman

Diagram 6 visar skillnader i etableringsstatus tre år efter gymnasieskolan för ungdomar som läst yrkesprogram vid skolor med offentlig respektive enskild huvudman.

Diagram 6. Etableringsstatus (andel ungdomar i procent) tre år efter gymnasieskolan, per program och typ av huvudman. Ungdomar som slutförde yrkesprogram med examen läsår 2019/2020. N=24 930.

Källa: Gymnasieskolan, Efter gymnasieskolan, tabell 2J.

Andelen ungdomar med en etablerad ställning på arbetsmarknaden var högre bland dem som tagit examen från en skola med offentlig huvudman, 68 procent,

jämfört med dem som tagit examen från en skola med enskild huvudman, 56 procent. Andelen högskolestuderande samt i övriga studier var något högre för dem som tagit examen från en skola med enskild huvudman, 11 procent. För ungdomar som tagit examen från en skola med offentlig huvudman var motsvarande andelar 8 procent. Vid tolkningen av skillnaderna mellan typ av huvudman per program bör man ha i åtanke att fördelningen mellan offentliga och enskilda huvudmän på många yrkesprogram är mycket ojämn. Vid låga antal kan underlaget vara mer osäkert och jämförelser bör därför göras med försiktighet.

Skillnaden i andelen med etablerad ställning mellan typ av huvudman var störst för ungdomar som tog examen från industritekniska programmet samt el- och energiprogrammet. Bland ungdomar som tagit examen från en skola med offentlig huvudman var andelen med etablerad ställning 79 respektive 76 för dessa program. Det kan jämföras med ungdomar som tagit examen från en skola med enskild huvudman där andelen med etablerad ställning var 61 respektive 59 för dessa program. Bland elever som tagit examen från en skola med enskild huvudman på det industritekniska programmet var det betydligt högre andel som var högskolestuderande och från el- och energiprogrammet var det en något högre andel i övriga studier, jämfört med ungdomar som tagit examen från en skola med offentlig huvudman på samma program.

Vanligaste branscherna tre år efter yrkesprogram

I tabell 1 visas de vanligaste branscherna per program för ungdomar tre år efter att de tog yrkesexamen läsåret 2019/20. För varje program redovisas de två branscherna där högst andel av ungdomarna med etablerad ställning befinner sig.

Tabell 1. Vanligaste branscherna tre år efter gymnasieskolan. Ungdomar med examen från ett yrkesprogram och som hade en etablerad ställning på arbetsmarknaden år 2023.

Program	Antal ungdomar med en etablerad ställning på arbetsmarknaden	Vanligaste branscherna per program
Barn och fritid (BF)	1 090	Utbildningsväsendet (37 %), Vård och omsorg, socialtjänst (16 %)
Bygg och anläggning (BA)	2 664	Byggindustri (61 %), Tillverkningsindustri (11 %)
El och energi (EE)	2 752	Byggindustri (43 %), Tillverkningsindustri (19 %)
Fordon och transport (FT)	2 079	Transport- och magasineringsföretag (32 %), Handel m.m. (28 %)
Handel och administration (HA)	1 311	Handel m.m. (45 %), Tillverkningsindustri (12 %)
Hantverk (HV)	851	Handel m.m. (31 %), Kultur, nöje och fritid m.m. (20 %)
Hotell och turism (HT)	355	Hotell och restauranger (29 %), Handel m.m. (22 %)
Industri teknik (IN)	814	Tillverkningsindustri (66 %), Företag inom juridik, ekonomi, vetenskap och teknik m.m. (11 %)
Naturbruk (NB)	1 167	Jordbruk, skogsbruk och fiske (22 %), Handel m.m. (17 %)
Restaurang och livsmedel (RL)	636	Hotell och restauranger (38 %), Handel m.m. (19 %)
VVS och fastighet (VF)	726	Byggindustri (57 %), Tillverkningsindustri (12 %)
Vård och omsorg (VO)	1 394	Vård och omsorg, socialtjänst (82 %), Övriga branscher (4 %)

Källa: Gymnasieskolan, Efter gymnasieskolan, tabell 2G

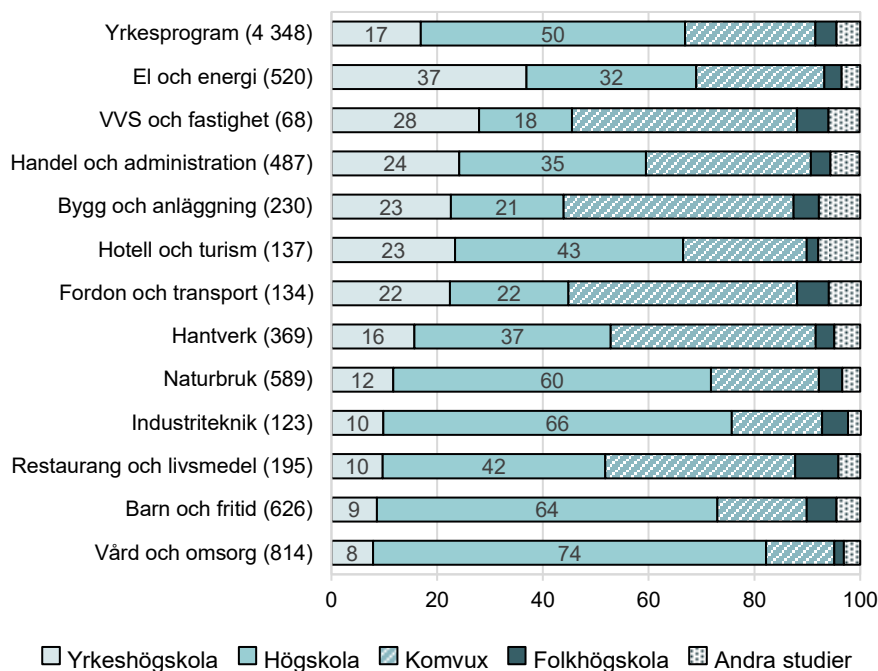
Kommentar: Bransch redovisas utifrån definitionen enligt SNI 2007 (2-ställig kod), en standard för svensk näringsgrensindelning. För fullständiga kategorinamn se bilaga 3. Det kan vara värt att notera att serviceverkstäder för motorfordon och motorcyklar ingår i kategorin Handel m.m.

Det som framgår av tabell 1 är bland annat att ungdomar som tog examen från bygg- och anläggningsprogrammet, VVS- och fastighetsprogrammet och el- och energiprogrammet i stor utsträckning arbetade inom byggindustrin eller tillverkningsindustrin tre år efter examen. De som tog examen från vård- och omsorgsprogrammet arbetade främst inom branschen för vård- och omsorg. Ungdomar med examen från hotell- och turismprogrammet samt restaurang- och livsmedelsprogrammet arbetade i hög grad inom hotell- och restaurangbranschen samt handelsbranschen.

Studier tre år efter examen från yrkesprogram

Diagram 7 visar vilken typ av studier ungdomar befann sig i tre år efter examen från ett yrkesprogram.

Diagram 7. Studerande tre år efter gymnasieskolan, per program. Ungdomar som slutförde yrkesprogram med examen läsåret 2019/2020 och var i någon form av studier tre år senare. N=4 348.

Källa: Gymnasieskolan, Efter gymnasieskolan, tabell 2E

Uppgifterna i diagrammet utgår från ungdomar som är studerande enligt kategoriseringen för etableringsstatus. Detta gör att ungdomar som har en etablerad ställning på arbetsmarknaden samtidigt som de studerar inte inkluderas i diagrammet. Ungdomar som enligt etableringsmättet är i övriga studier men som läser tekniskt basår vid universitet eller högskola hamnar i kategorin högskola.

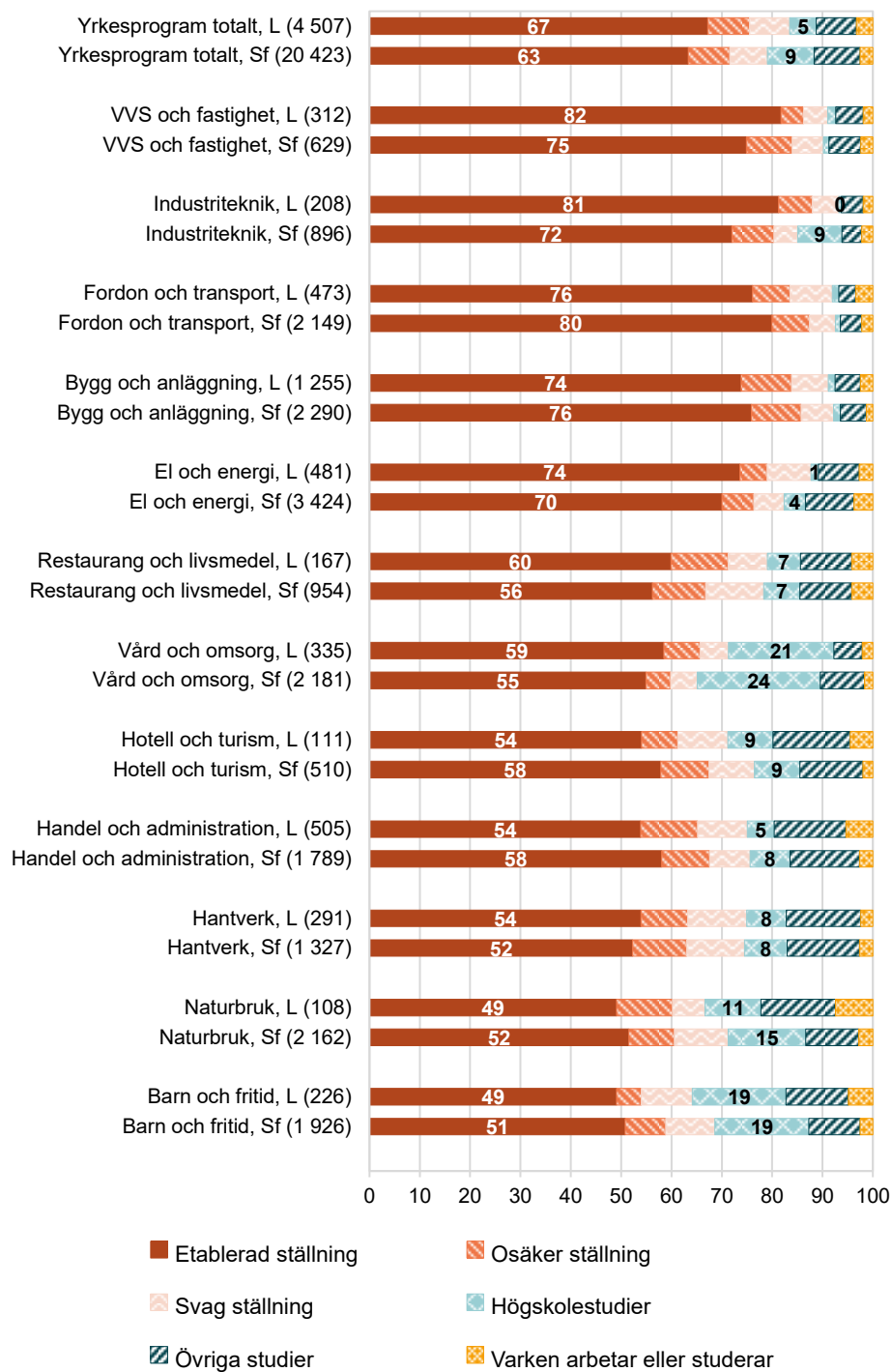
Den vanligaste typen av studier tre år efter examen från ett yrkesprogram var högskola, 50 procent. Näst vanligast var studier på komvux följt av yrkeshögskola, där 25 respektive 17 procent av ungdomarna befann sig.

Studier på yrkeshögskola var, tre år efter examen, vanligast från el- och energiprogrammet samt VVS- och fastighetsprogrammet, 37 respektive 28 procent. Det var relativt få ungdomar som studerade tre år efter examen från VVS- och fastighetsprogrammet så jämförelser bör göras med en viss försiktighet. Det var högst andel som studerade på komvux tre år efter examen från bygg- och anläggningsprogrammet, 44 procent. Näst högst andel var det för fordons- och transportprogrammet samt VVS- och fastighetsprogrammet, 43 procent. Studier på högskola tre år efter gymnasieskolan var vanligast för ungdomar som tog examen från vård- och omsorgsprogrammet samt industritekniska programmet, 74 respektive 66 procent.

Etableringsstatus tre år efter lärlingsutbildning

I diagram 8 jämför vi etableringsstatus efter examen från lärlingsutbildning och skolförlagd utbildning.

Diagram 8. Etableringsstatus (andel ungdomar i procent) tre år efter lärlingsutbildning respektive skolförlagd utbildning, per program. Ungdomar som slutförde med yrkesexamen läsåret 2019/20.

Källa: Gymnasieskolan, Efter gymnasieskolan, tabell 2F. L: Lärlingsutbildning, Sf: Skolförlagd utbildning.

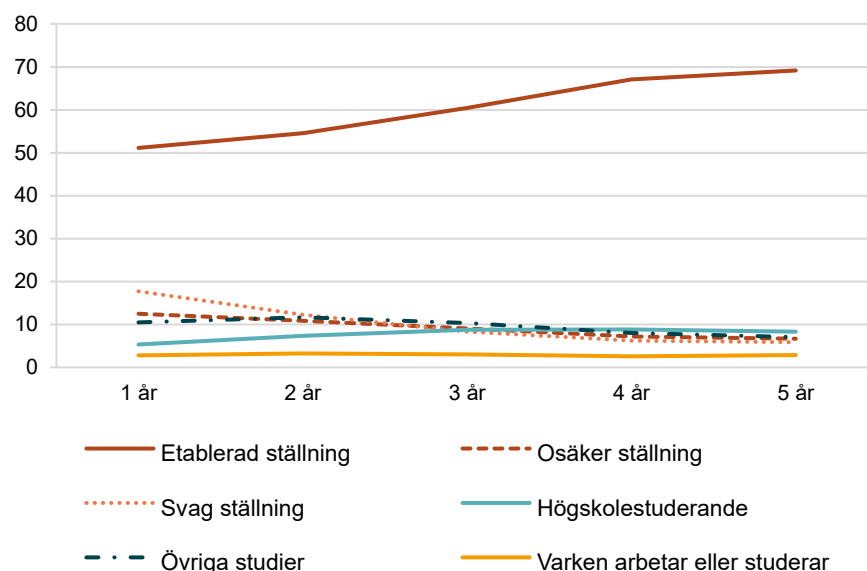
Diagrammet visar att 4 510 ungdomar tog en yrkesexamen från en lärlingsutbildning, medan 20 400 tog examen från en skolförlagd utbildning. Av de som tog examen från en lärlingsutbildning var andelen med etablerad ställning något högre jämfört med ungdomar som tog examen från en skolförlagd utbildning, 67 respektive 63 procent.

För många program var andelen ungdomar med etablerad ställning ungefär lika stor efter lärlingsutbildningar och skolförlagda utbildningar. För en del program var dock andelen högre för ungdomar som läst en lärlingsutbildning. Den största skillnaden återfanns på industritekniska programmet, där 81 procent av de som gått lärlingsutbildning hade en etablerad ställning tre år efter examen, jämfört med 72 procent av de som gått en skolförlagd utbildning. Det är dock viktigt att tänka på att underlaget kan vara osäkert eftersom det är betydligt färre ungdomar som läser lärlingsutbildning. Fördelningen av antal elever per inriktning skiljer sig dessutom från skolförlagd utbildning och etableringsstatusen kan variera mellan olika inriktningar på samma program. Jämförelser mellan lärlingsutbildning och skolförlagd utbildning behöver därför göras med viss försiktighet.

Etableringsstatus ett till fem år efter yrkesprogram

Här beskriver vi utvecklingen i etableringsstatus från ett till fem år efter yrkesprogram. Diagram 9 visar etableringsstatus ett till fem år efter gymnasieskolan för ungdomar som slutförde yrkesprogram med examen läsåret 2017/18.

Diagram 9. Etableringsstatus (andel ungdomar i procent) ett till fem år efter gymnasieskolan. Ungdomar som slutförde yrkesprogram med examen läsåret 2017/18. N = 22 766.

Källa: Gymnasieskolan, Efter gymnasieskolan, tabell 3A för år 2023, tabell 2A för år 2021 och tabell 1A för år 2019. Till diagrammet exkluderas uppgifter för ungdomar som saknade uppgifter om etableringsstatus för år 2019, 2020, 2021 och/eller 2022. Det gäller ungefär 50 individer.

Av de 22 800 ungdomar som tog en yrkesexamen läsåret 2017/18 hade 69 procent en etablerad ställning på arbetsmarknaden efter fem år. Detta var en ökning jämfört med fyra år efter examen då andelen var 67 procent, vilket var något högre än för två och tre år efter examen då andelen var 55 respektive 60 procent. Den största ökningen skedde mellan tre och fyra år efter examen. Under den tiden minskade andelen ungdomar med svag eller osäker ställning, i takt med att andelen etablerade ökade. Andelen ungdomar som studerade på högskola ökade något över tid, från 5 till 8 procent. Andelen ungdomar i övriga studier var något högre de första tre åren jämfört med högskolestudier men minskade något över tid för att efter fem år ligga på ungefär samma nivå. Lägst andel var det i gruppen ungdomar som varken arbetade eller studerade, omkring 3 procent, och andelen var konstant över tid.

Högskoleförberedande program

I detta avsnitt beskriver vi etableringsstatus efter högskoleförberedande program. Vi börjar med att redovisa etableringsstatus ett år efter gymnasieskolan över tid för ungdomar som slutförde högskoleförberedande program med examen läsåret 2013/14 till och med läsåret 2021/22, dvs etableringsstatus år 2015 till och med 2023. Vi redovisar sedan en jämförelse per program av andelen ungdomar som var högskolestuderande ett år efter examen över tid.

Därefter redovisar vi etableringsstatus tre år efter högskoleförberedande program. Vi presenterar könsskillnader i etableringsstatus, skillnader mellan ungdomar med olika studieresultat, skillnader utifrån typ av huvudman samt de vanligaste högskolestudierna tre år efter högskoleförberedande program.

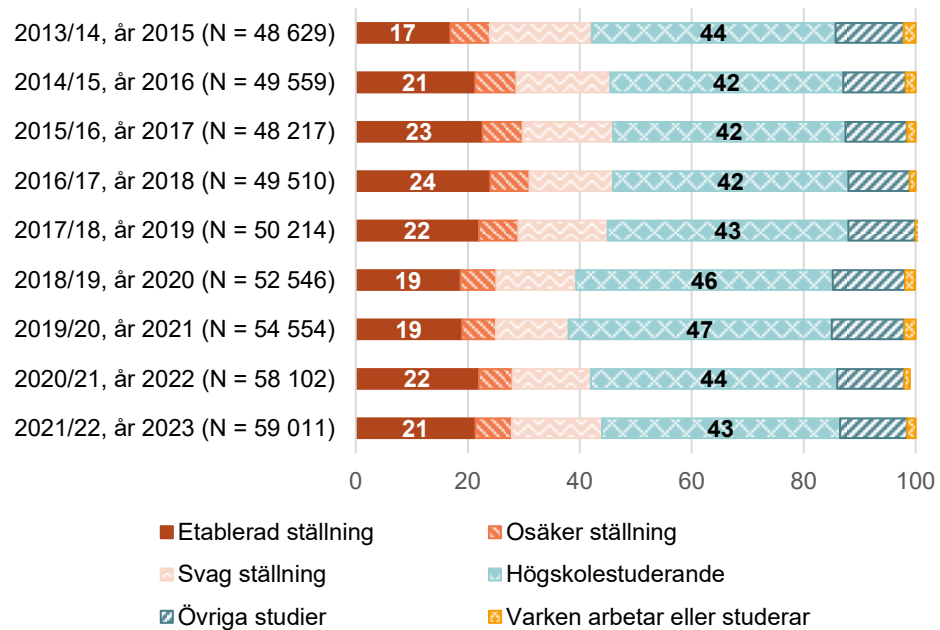
Vi avslutar avsnittet med att redovisa förändringar i etableringsstatus ett till fem år efter examen.

Etableringsstatus ett år efter högskoleförberedande program över tid

Diagram 10 visar etableringsstatus ett år efter gymnasieskolan för ungdomar som tog examen från högskoleförberedande program under läsåren 2013/14 till 2021/22. Det är inte samma grupp vi följer över tid, utan olika elevgrupper som kan skilja sig åt mellan åren, exempelvis vad gäller andelen elever per program. De aktuella åren som tidsserien täcker är etableringsstatus år 2015 till och med 2023. Under åren 2020 och 2021 hade covid-19-pandemin en påverkan på arbetsmarknaden.

Diagram 10. Etableringsstatus (andel ungdomar i procent) ett år efter gymnasieskolan. Ungdomar som slutförde högskoleförberedande program med examen läsåret 2013/14 till och med 2021/22.

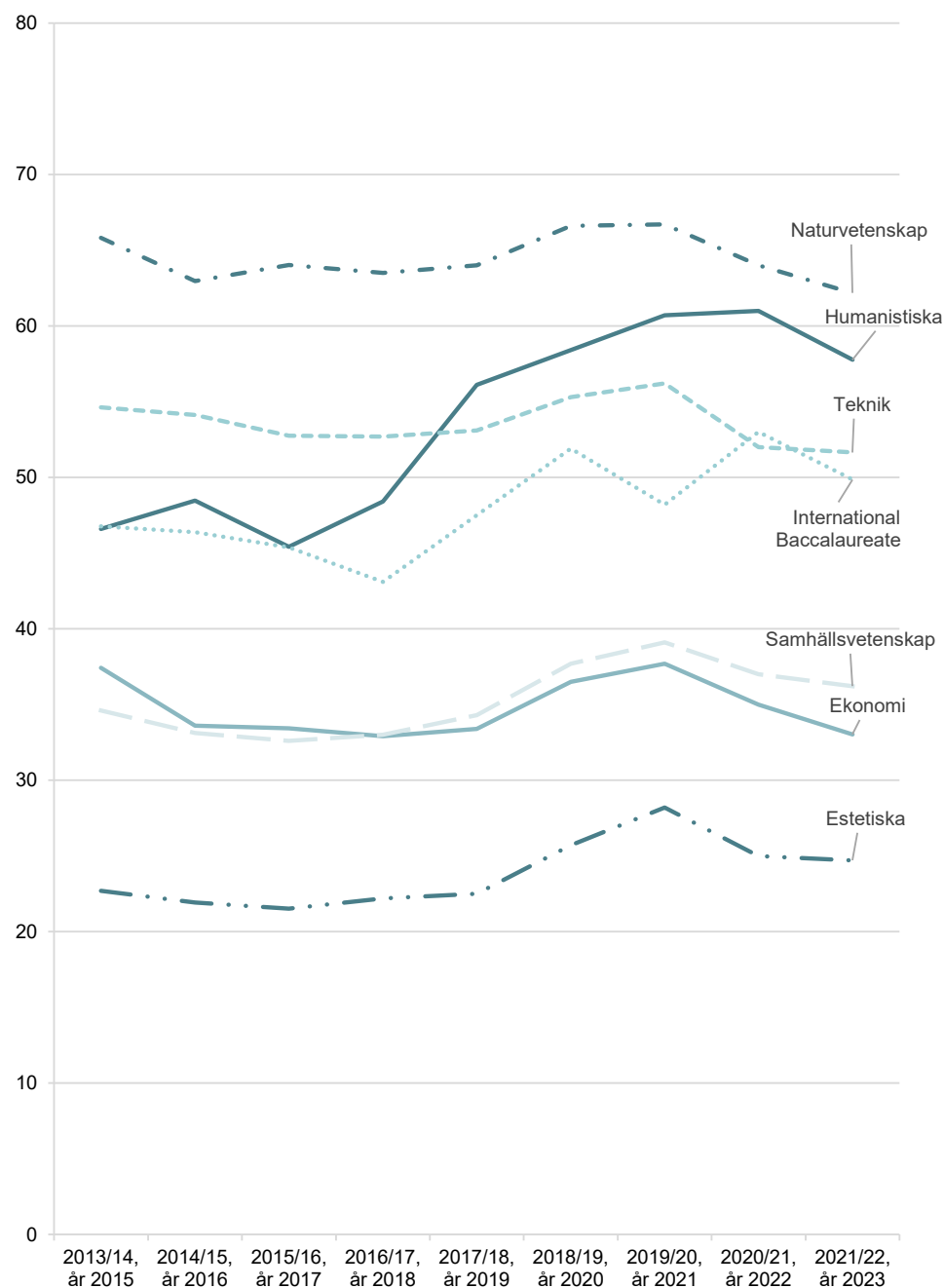

Källa: Gymnasieskolan, Efter gymnasieskolan, tabell 2 för 2015 och 2016, tabell 1A för 2017–2023. Andelarna gällande år 2015–2017 skiljer sig något från de publicerade i rikstabellerna eftersom vi i diagrammet utgår från det reviderade måttet som SCB tog fram år 2020.

Andelen högskolestuderande ett år efter examen från ett högskoleförberedande program har varit relativt konstant sedan 2015. Under åren 2020 och 2021 skedde en ökning i andelen högskolestuderande som sedan följdes av en minskning 2022 och 2023 tillbaka till en liknande nivå som de tidigare referensåren. Av de 59 000 ungdomar som slutförde utbildningen med examen läsåret 2021/22 var det 43 procent som var högskolestuderande ett år senare, det vill säga år 2023. Detta var en minskning med en procentenhet jämfört med ungdomar som tog examen året innan då andelen som var högskolestuderande år 2022 var 44 procent. Andelen ungdomar med en etablerad ställning ett år efter examen läsåret 2021/22 var 21 procent, vilket var minskning med en procentenhet jämfört med ungdomar som tog examen året innan. Andelen ungdomar som hade en svag ställning på arbetsmarknaden ett år efter examen ökade med 2 procentenheter, jämfört med året innan.

Diagram 11 visar andelen ungdomar som var högskolestuderande ett år efter examen för respektive program. För att möjliggöra en jämförelse över tid för respektive program presenterar vi endast andelen ungdomar som var högskolestuderande. Det är bra att ha i åtanke att vissa program, till exempel ekonomiprogrammet och samhällsvetenskapsprogrammet, hade en högre andel ungdomar som var etablerade på arbetsmarknaden efter examen.

Diagram 11. Andelen ungdomar (procent) som var högskolestuderande ett år efter gymnasieskolan, per högskoleförberedande program. Ungdomar som slutförde med examen läsåret 2013/14 till och med läsåret 2021/22.

Källa: Gymnasieskolan, Efter gymnasieskolan, tabell 4 för 2015 och 2016, tabell 1B för 2017–2023. Andelarna gällande år 2015–2017 skiljer sig något från de publicerade i rikstabellerna eftersom vi i diagrammet utgår från det reviderade måttet som SCB tog fram år 2020. International Baccalaureate är inget nationellt program, men redovisas som ett högskoleförberedande program i Skolverkets statistik.

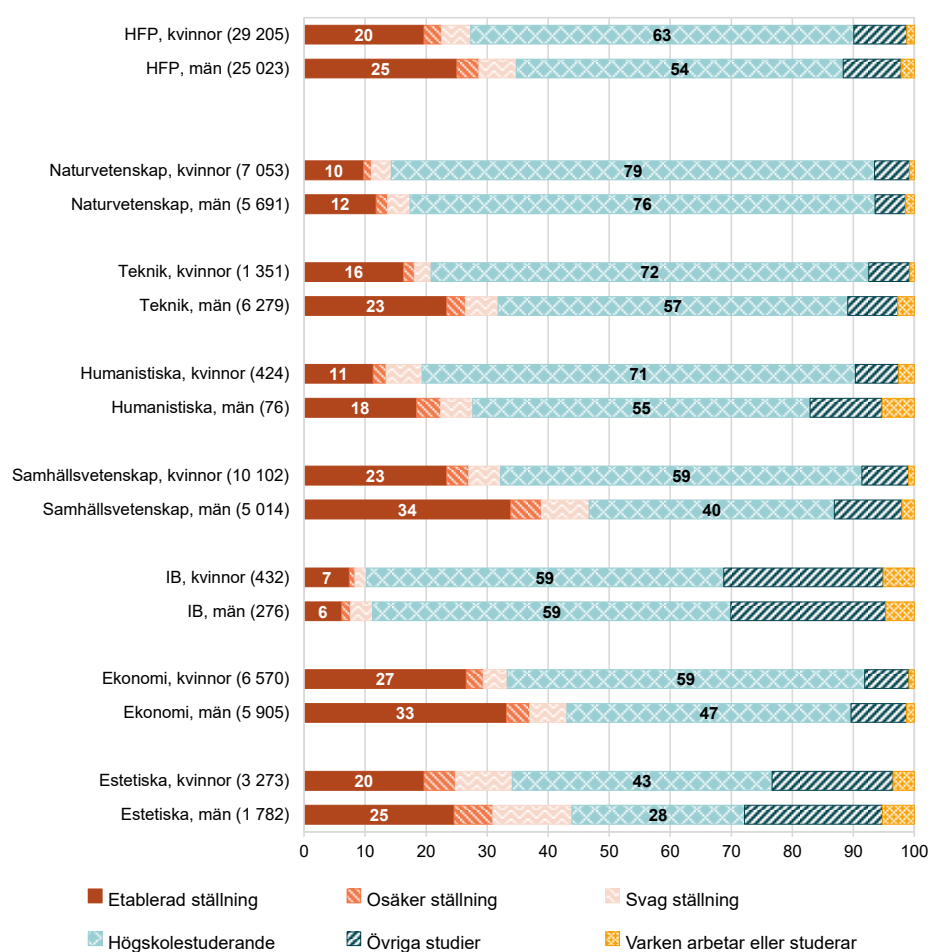
Andelen ungdomar som fortsätter till högskolestudier ett år efter examen har varit relativt stabil över tid för de flesta högskoleförberedande programmen. Andelen högskolestuderande var på ungefär samma nivå som år 2015 för samtliga program förutom humanistiska programmet. Andelen ungdomar som var högskolestuderande har ökat mest över tid bland ungdomar som tog examen från

humanistiska programmet. Det är dock bra att ha i åtanke att detta program är minst sett till antal elever vilket gör att procentuella förändringar ofta kan bli större än för andra program med fler elever.

Könsskillnader i etableringsstatus tre år efter högskoleförberedande program

Diagram 12 visar skillnader mellan kvinnor och mäns etableringsstatus tre år efter gymnasieskolan för ungdomar som tog examen från högskoleförberedande program.

Diagram 12. Etableringsstatus (andel ungdomar i procent) tre år efter gymnasieskolan. Ungdomar som slutförde högskoleförberedande program med examen läsåret 2019/20. N = 54 228.

Källa: Gymnasieskolan, Efter gymnasieskolan, tabell 2B. International Baccalaureate är inget nationellt program, men redovisas som ett högskoleförberedande program i Skolverkets statistik.

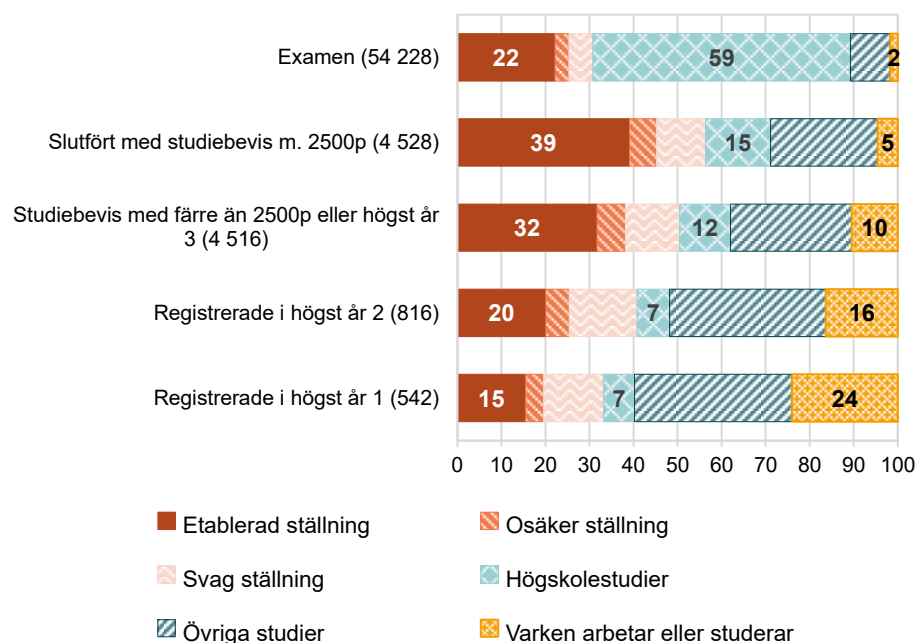
Andelen kvinnor som gått vidare till högskolestudier tre år efter examen var högre jämfört med motsvarande andel bland män, 63 procent respektive 54 procent. Däremot var andelen med en etablerad ställning på arbetsmarknaden högre för män jämfört med kvinnor, 25 procent respektive 20 procent. Fördelningen av kvinnor och män i övriga kategorier var relativt jämn.

Det var generellt sett samma mönster på alla högskoleförberedande program, förutom International baccalaureate där andelen högskolestuderande var lika stor bland kvinnor och män. Störst skillnad i etableringsstatus mellan könen fanns för ungdomar med examen från samhällsvetenskapsprogrammet. Efter det programmet studerade 59 procent av kvinnorna och 40 procent av männen på högskola. Samtidigt hade 34 procent av männen en etablerad ställning på arbetsmarknaden medan motsvarande andel för kvinnorna var 23 procent.

Skillnader i etableringsstatus mellan ungdomar med olika studieresultat

Diagram 13 visar skillnader i etableringsstatus tre år efter gymnasieskolan för ungdomar som läst högskoleförberedande program med olika studieresultat. Här jämförs ungdomar som slutförde gymnasieskolan, antingen med examen eller med studiebevis på minst 2 500 poäng, med jämnåriga ungdomar som inte slutförde gymnasieskolan. Den sistnämnda gruppen består av ungdomar som avbröt sina gymnasiestudier men som är jämnåriga med dem som slutförde gymnasieskolan. Detta innebär att tiden sedan de senast var registrerade i gymnasieskolan kan variera. Gruppen som inte slutförde gymnasieskolan delas in i tre kategorier: ungdomar med studiebevis på färre än 2 500 poäng alternativt varit registrerade i år 3, ungdomar som varit registrerade i högst år 2 och ungdomar som varit registrerade i högst år 1. Det är bra att ha i åtanke att storleken på grupperna varierar stort, till exempel är antalet ungdomar med examen betydligt fler jämfört med antalet ungdomar som varit registrerade i högst år 1 på ett högskoleförberedande program.

Diagram 13. Etableringsstatus (andel ungdomar i procent) tre år efter gymnasieskolan. Ungdomar som slutförde högskoleförberedande program läsåret 2019/20 alternativt påbörjat gymnasiestudier på högskoleförberedande program och födda 2001.

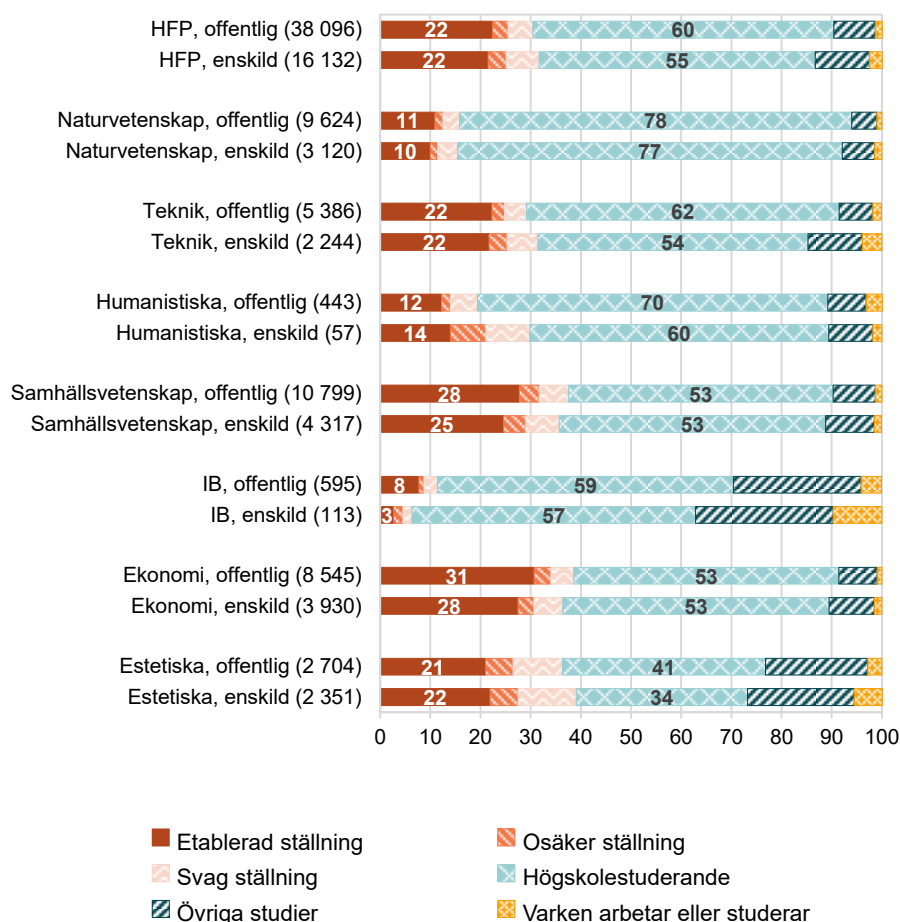
Källa: Gymnasieskolan, Efter gymnasieskolan, tabell 2A

Diagrammet visar att andelen högskolestuderande var störst bland ungdomar som slutförde högskoleförberedande program med examen. Ungdomar som slutförde högskoleförberedande program med studiebevis på minst 2 500 poäng hade i större utsträckning en etablerad ställning på arbetsmarknaden jämfört med de med examen. Jämnåriga ungdomar som inte slutförde gymnasieskolan med examen eller studiebevis på minst 2 500 poäng var i mindre utsträckning etablerade på arbetsmarknaden och i ännu mindre utsträckning högskolestuderande. Dessa grupper var i stället i övriga studier. Bland ungdomar som varit registrerade i högst år 1 på ett högskoleförberedande program var det 36 procent som var i övriga studier där komvux och folkhögskolan ingår. I denna grupp var det högst andel ungdomar som varken arbetade eller studerade, 24 procent. Detta kan jämföras med ungdomar som tagit examen där motsvarande andel var 2 procent.

Skillnader i etableringsstatus utifrån typ av huvudman

Diagram 14 visar skillnader i etableringsstatus tre år efter gymnasieskolan för ungdomar som läst högskoleförberedande program vid skolor med offentlig respektive enskild huvudman.

Diagram 14. Etableringsstatus (andel ungdomar i procent) tre år efter gymnasieskolan, per program och typ av huvudman. Ungdomar som slutförde högskoleförberedande program med examen läsåret 2019/2020. N=54 228.

Källa: Gymnasieskolan, Efter gymnasieskolan, tabell 2J.

Andelen högskolestuderande var generellt högre bland ungdomar som tagit examen från en skola med offentlig huvudman, 60 procent, jämfört med dem som tagit examen från en skola med enskild huvudman, 55 procent. Andelen inom övriga studier var något högre för dem som tagit examen från en skola med enskild huvudman, 11 procent jämfört med 8 procent bland dem som tagit examen från en skola med offentlig huvudman.

Skillnaden i andelen högskolestuderande mellan typ av huvudman var störst bland ungdomar som tog examen från humanistiska programmet. Andelen högskolestuderande var 10 procentenheter högre bland elever som tagit examen från en skola med offentlig huvudman. Liknande mönster syns för teknikprogrammet, estetiska programmet, International Baccalaureate samt naturvetenskapliga programmet. Det var endast 57 elever som tog examen på humanistiska programmet från en skola med enskild huvudman, så jämförelsen för det programmet bör göras med viss försiktighet.

Vanligaste högskolestudierna tre år efter högskoleförberedande program

Tabell 2 visar de vanligaste högskolestudierna efter respektive program för ungdomar som tog examen och läste på högskola tre år efter examen. För varje program redovisas de två studieområden med högst andel ungdomar.

Tabell 2. Vanligaste högskolestudierna tre år efter gymnasieskolan. Ungdomar med examen från ett högskoleförberedande program och som studerade på högskola år 2023.

Program	Antal ungdomar som var högskolestuderande	Vanligaste högskolestudierna per program
Ekonomi (EK)	6 598	Samhällsvetenskap, juridik m.m. (66 %), Hälso- och sjukvård samt social omsorg (8 %)
Estetiska (ES)	1 898	Humaniora och konst (36 %), Samhällsvetenskap, juridik m.m. (21 %)
Humanistiska (HU)	343	Humaniora och konst (35 %), Samhällsvetenskap, juridik m.m. (31 %)
Naturvetenskap (NA)	9 921	Teknik och tillverkning (39 %), Hälso- och sjukvård samt social omsorg (25 %)
Samhällsvetenskap (SA)	7 993	Samhällsvetenskap, juridik m.m. (44 %), Hälso- och sjukvård samt social omsorg (20 %)
Teknik (TE)	4 567	Teknik och tillverkning (64 %), Samhällsvetenskap, juridik m.m. (12 %)

Källa: Gymnasieskolan, Efter gymnasieskolan, tabell 2H

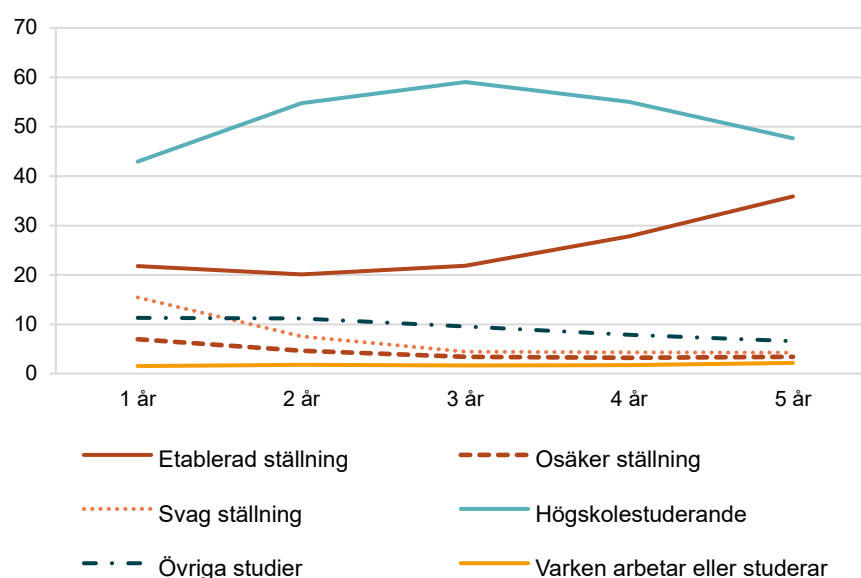
I tabell 2 framgår det att av de ungdomar som studerade på högskola tre år efter ekonomiprogrammet eller samhällsvetenskapsprogrammet läste de flesta inom samhällsvetenskap, juridik m.m., där ämnena nationalekonomi, ekonomisk historia samt företagsekonomi ingår. Av de som studerade på högskola tre år efter

naturvetenskapsprogrammet och teknikprogrammet läste de flesta inom teknik och tillverkning. För ungdomar som var högskolestuderande tre år efter examen från estetiska eller humanistiska programmet var det vanligast att studera inom humaniora och konst.

Etableringsstatus ett till fem år efter högskoleförberedande program

Här beskriver vi utvecklingen i etableringsstatus från ett till fem år efter högskoleförberedande program. Diagram 15 visar etableringsstatus ett till fem år efter gymnasieskolan för ungdomar som slutförde högskoleförberedande program med examen läsåret 2017/18.

Diagram 15. Etableringsstatus (andel ungdomar i procent) ett till fem år efter gymnasieskolan. Ungdomar som slutförde högskoleförberedande program med examen läsåret 2017/18. N = 49 254.

Källa: Gymnasieskolan, Efter gymnasieskolan, tabell 3A för år 2023, tabell 2A för år 2021 och tabell 1A för år 2019. I diagrammet exkluderas uppgifter för ungdomar som saknade uppgifter om etableringsstatus för år 2019, 2020, 2021 och/eller 2022. Det gäller ungefär 300 individer.

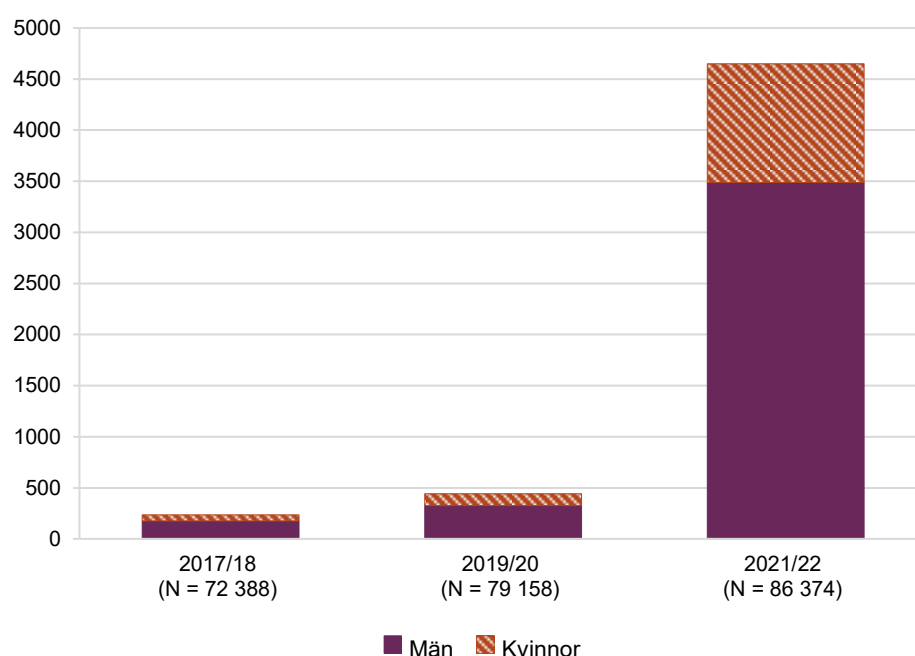
Andelen ungdomar som studerade på högskola var högst tre år efter examen och minskade därefter. Fem år efter gymnasieskolan var andelen högskolestuderande fortfarande något högre än ett år efter examen, 48 procent jämfört med 43 procent. Andelen ungdomar med en etablerad ställning ökade mest mellan fyra och fem år efter examen. Andelen ungdomar med osäker eller svag ställning på arbetsmarknaden minskade över tid, främst mellan ett och två år efter examen. Andelen ungdomar som var i övriga studier minskade gradvis över tid.

Värnplikt i statistiken

Från att ha varit vilande, utökades värnplikten 2018 och nu mönstras årligen ett stort antal 18-åriga män och kvinnor för grundutbildning. Utbildningens längd är mellan 9 och 15 månader.⁹ Det är vanligast att genomgå värnpliktsutbildning samma år och året efter man avslutat gymnasieskolan.

I det centrala måttet, etableringsstatus, som används i statistiken ingår inte ersättning för värnplikt som förvärvsinkomst. Det är endast individens övriga inkomster som räknas, vilket innebär att de värnpliktiga har svårare att uppnå etableringsmåttets inkomstgränser. I diagram 16 framgår antalet ungdomar med examen som erhållit ersättning för värnplikt under 2023, uppdelat på läsåret de tog examen.

Diagram 16. Antalet ungdomar med examen som erhållit ersättning för värnplikt under 2023, ett, tre och fem år efter gymnasieskolan.

Klicka här för att skriva källa eller kommentar, radera om den inte behövs.

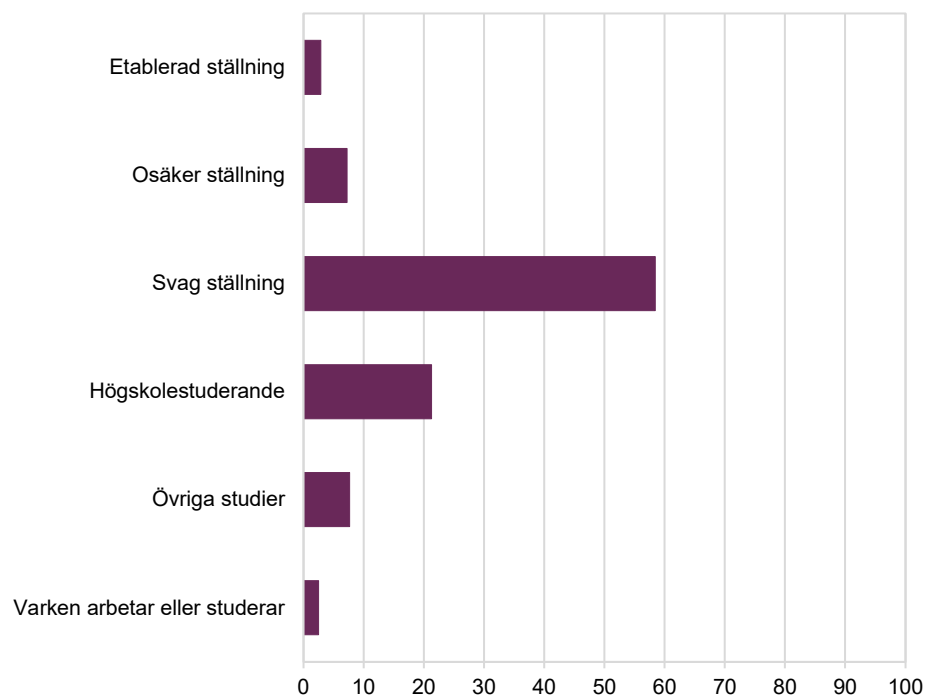
Av de som tog examen läsåret 2021/22 var det över 5 procent som erhållit värnpliktsersättning 2023, dvs. ett år efter examen. En fjärdedel av dessa var kvinnor. För ungdomar tre och fem år efter examen, läsåren 2019/20 respektive 2017/18, var motsvarande andel ungefär 0,5 procent.

Diagram 17 visar etableringsstatusen ett år efter gymnasieskolan för de ungdomar som tog examen läsåret 2021/22 och som fick ersättning för värnplikt under referensåret 2023.

⁹ Forsvarsmakten.se (2024) Värnplikt. [Värnplikt - Forsvarsmakten](#). Hämtad 2025-09-11.

Diagram 17. Etableringsstatus (andel ungdomar i procent) ett år efter gymnasieskolan. Ungdomar som tog examen läsåret 2021/22 och fick värnpliktsersättning under 2023.

Klicka här för att skriva källa eller kommentar, radera om den inte behövs.

Vanligast var att de ungdomar som fick värnpliktsersättning ett år efter examen hamnade i kategorin svag ställning på arbetsmarknaden, där 61 procent befann sig. Den näst vanligaste kategorin var högskolestudier som innehöll 21 procent av ungdomarna. Det var endast 3 procent som hade en etablerad ställning på arbetsmarknaden.

Från och med nästkommande publicering (år 2026, referensår 2024) kommer en justering av etableringsmålet göras med hänsyn till den ökade andelen ungdomar som har genomfört och kommer att genomföra värnplikt. I SCB:s register Longitudinell integrationsdatabas för sjukförsäkrings- och arbetsmarknadsstudier (LISA) finns uppgifter om utbetalning av ekonomisk ersättning för grundläggande militärutbildning. Samtliga personer som genomför värnplikt återfinns i registret med uppgift om utbetald värnpliktsersättning. Detta gör det möjligt att identifiera förekomst av värnplikt hos de individer som ingår i uppgifterna om vad ungdomar gör efter gymnasieskolan. Värnplikten anses även vara en form av utbildning¹⁰. Det riskerar att bli missvisande om dessa ungdomar klassas som att de står långt från arbetsmarknaden, trots att de genomför en utbildning som gör att de är sysselsatta. Förekomst av värnpliktsersättning kommer därför att resultera i en kategorisering till övriga studier, så länge individen inte har etablerad ställning eller är i högskolestudier. Ingen lägre gräns för omfattning av värnpliktsutbildning kommer att användas. Förändringen kommer att införas på statistik som avser referensåret 2024 och framåt. Den största skillnaden kommer bestå av en

¹⁰ Forsvarsmakten.se (2024) Värnplikt. [Värnplikt - Forsvarsmakten](#). Hämtad 2025-09-11.

minskning av andelen i svag ställning och en ökning av andelen i övriga studier för ungdomar ett år efter examen.

Statistikredovisningen på Skolverkets webbplats

De tabeller som uppgifterna är hämtade från hittar du på Skolverkets webbplats.

www.skolverket.se/statistik-och-utvarderingar/statistik-om-forskola-och-skola.

› Sök statistik › [skolform] › [statistikområde]

› [läsår, termin, år] › [Tabell XX].

Bilaga 1 Etableringsstatus

Det centrala mått som används i statistiken är *etableringsstatus*. I tabell 3 visas mer information om definitionerna som gäller för de olika kategorierna.

Tabell 3. Villkor för kategorisering av personer enligt måttet etableringsstatus.

Status	Definition
Etablerad på arbetsmarknaden	Förvärvsinkomst på minst den övre inkomstgränsen Sysselsatt enligt BAS (november månad) Ingen förekomst av arbetslöshet på hel-/deltid eller arbetsmarknadspolitiska åtgärdsstudier under året
Osäker ställning på arbetsmarknaden	Förvärvsinkomst på minst den lägre inkomstgränsen och upp till den övre inkomstgränsen Inte klassificerad som studerande ELLER Förvärvsinkomst på minst den övre inkomstgränsen och minst ett av följande villkor: a) Under året förekomst av arbetslöshet på hel- eller deltid eller arbetsmarknadspolitiska åtgärdsstudier, upp till 274 dagar, b) Inte klassificerad som sysselsatt enligt BAS Inte klassificerad som studerande
Svag ställning på arbetsmarknaden	Förvärvsinkomst upp till den lägre inkomstgränsen Inte klassificerad som studerande ELLER Förvärvsinkomst på minst den lägre inkomstgränsen samt under året förekomst av arbetslöshet på hel- eller deltid eller arbetsmarknadspolitiska åtgärdsstudier, mer än 274 dagar Inte klassificerad som studerande
Högskolestuderande	Registrerad på högskolans grundutbildning vårterminen eller höstterminen och har erhållit någon form av studiemedel samma år och/eller har avklarade högskolepoäng samma år Inte klassificerad som etablerad på arbetsmarknaden ELLER Registrerad på högskolans forskarutbildning vårterminen eller höstterminen Inte klassificerad som etablerad på arbetsmarknaden
Övriga studier	Erhållit någon form av studiemedel under aktuellt år eller har avklarade poäng från komvux under aktuellt år Inte klassificerad som etablerad på arbetsmarknaden eller högskolestuderande
Varken arbete eller studier	Avsaknad av förvärvsinkomst aktuellt år Inte klassificerad som studerande

Inkomstgränserna för åren 2019, 2021 och 2023:

- 2019: Lägre inkomstgräns 174 800 kr, högre inkomstgräns 206 500 kr
- 2021: Lägre inkomstgräns 183 800 kr, högre inkomstgräns 217 100 kr
- 2023: Lägre inkomstgräns 197 600 kr, högre inkomstgräns 233 500 kr

Bilaga 2 Beskrivning av population

När vi redovisar etableringsstatus tre år efter gymnasieskolan utgår vi huvudsakligen från ungdomar som slutförde sin utbildning med examen läsåret 2019/20 och var folkbokförda den 31 december 2023. Vi jämför även denna grupp med ungdomar som slutförde sina gymnasiestudier med studiebevis på minst 2 500 poäng samt jämnåriga ungdomar som inte slutförde sina gymnasiestudier. Den sistnämnda gruppen är ungdomar som var jämnåriga med de som slutförde gymnasieskolan men som avbröt sina gymnasiestudier i förtid. Den gruppen delas in i tre kategorier: ungdomar med studiebevis på färre än 2 500 poäng alternativt varit registrerade i år 3, ungdomar som varit registrerade i högst år 2 och ungdomar som varit registrerade i högst år 1. Det kan ha gått olika lång tid sen de lämnade gymnasieskolan. I tabell 4 redovisas denna population per kön och programtyp.

Tabell 4. Ungdomar som slutförde gymnasieskolan läsåret 2019/20, alternativt påbörjat gymnasiestudier och födda 2001, per programtyp.

	Totalt	Kvinnor (andel %)	Män (andel %)
Slutfört med examen	79 158	49,4	50,6
<i>Därav yrkesprogram</i>	<i>24 930</i>	<i>39,7</i>	<i>60,3</i>
<i>Därav högskoleförberedande program</i>	<i>54 228</i>	<i>53,9</i>	<i>46,1</i>
Slutfört med studiebevis på minst 2 500 poäng	7 309	39,2	60,8
<i>Därav yrkesprogram</i>	<i>2 781</i>	<i>37,0</i>	<i>63,0</i>
<i>Därav högskoleförberedande program</i>	<i>4 528</i>	<i>40,5</i>	<i>59,5</i>
Studiebevis med färre än 2500 poäng eller högst år 3	7 913	43,6	56,4
<i>Därav yrkesprogram</i>	<i>3 397</i>	<i>39,3</i>	<i>60,7</i>
<i>Därav högskoleförberedande program</i>	<i>4 516</i>	<i>46,9</i>	<i>53,1</i>
Registrerade i högst år 2	2 007	40,1	59,9
<i>Därav yrkesprogram</i>	<i>1 191</i>	<i>37,9</i>	<i>62,1</i>
<i>Därav högskoleförberedande program</i>	<i>816</i>	<i>43,4</i>	<i>56,6</i>
Registrerade i högst år 1	1 576	44,5	55,5
<i>Därav yrkesprogram</i>	<i>1 034</i>	<i>42,5</i>	<i>57,5</i>
<i>Därav högskoleförberedande program</i>	<i>542</i>	<i>48,5</i>	<i>51,5</i>

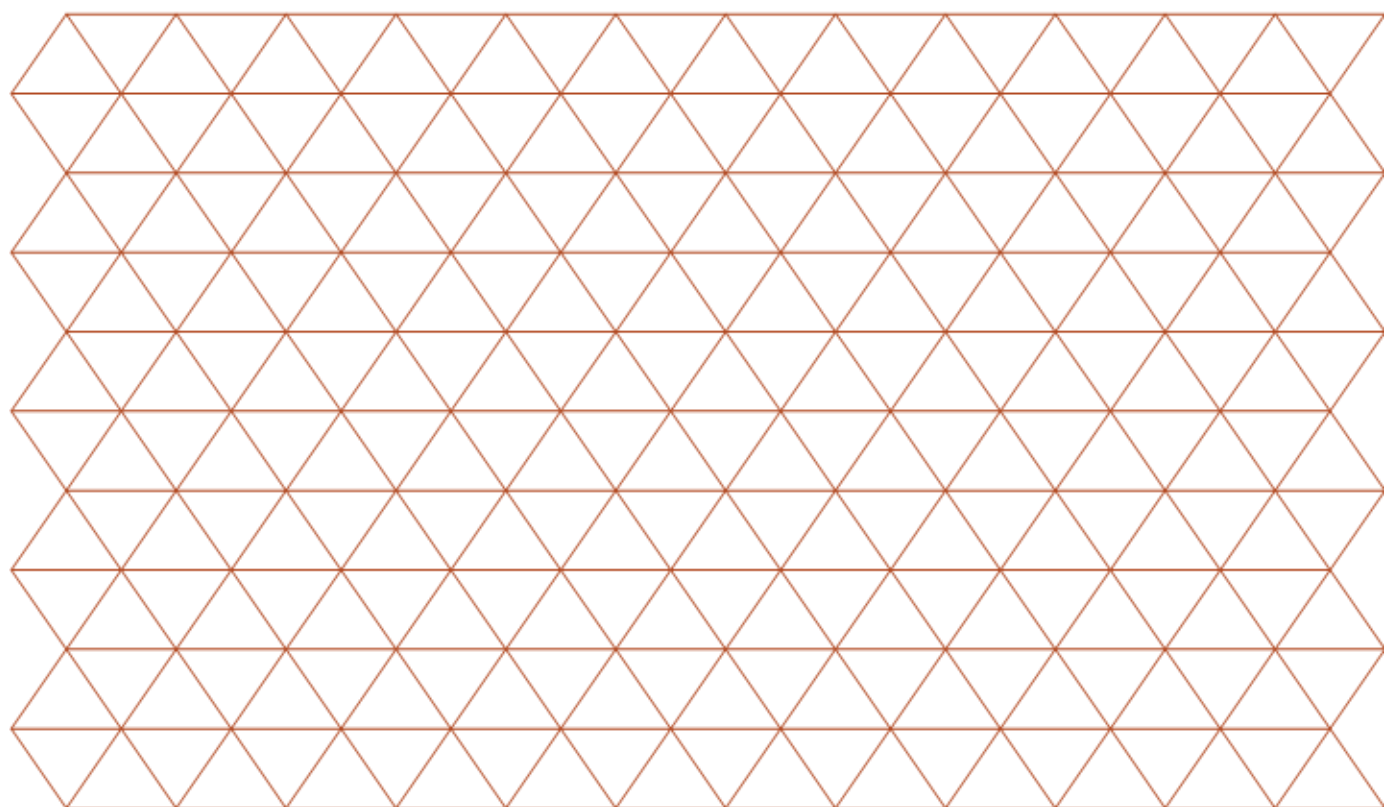
Källa: Gymnasieskolan, Efter gymnasieskolan, tabell 2A

Bilaga 3 Fullständiga kategorinamn för bransch

Nedan redovisas bransch utifrån definitionen enligt SNI 2007 (2-ställig kod), en standard för svensk näringsgrensindelning. Uppgifterna hämtas ursprungligen från SCB:s LISA-register.

Fullständiga kategorinamn:

01	Jordbruk, skogsbruk och fiske
02	Tillverkningsindustri; gruvor och mineralutvinningsindustri
03	El-, gas- och värmeverk; vatten- och reningsverk; anläggningar för avfallshantering, återvinning och sanering
04	Byggindustri
05	Handel; serviceverkstäder för motorfordon och motorcyklar
06	Transport- och magasineringsföretag
07	Hotell och restauranger
08	Informations- och kommunikationsföretag
09	Kreditinstitut och försäkringsbolag m.m.
10	Fastighetsbolag och fastighetsförvaltare
11	Företag inom juridik, ekonomi, vetenskap och teknik; företag inom uthyrning, fastighetsservice, resetjänster och andra stödtjänster
12	Civila myndigheter och försvaret
13	Utbildningsväsendet
14	Enheter för vård och omsorg, socialtjänst
15	Enheter för kultur, nöje och fritid; andra serviceföretag m.m.
99	Okänd bransch

Skolverket

www.skolverket.se